

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Urak és cselédek.

A társadalom minden rétege, minden osztálya tele van panaszszal. A gazda az eleső árakról és a súlyos közterhekről panaszkodik; az iparos a pangás közepette munkahiányt emleget; a kereskedő a forgalom esőkkenése és a pénzhiány miatt akar tönkremenni; az értelmiség hangosan zúgolódik s a szabad kereseti pályán levők az állam pártfogásába ajánlják veszélyeztetett érdekeiket, a hivatalnokok nagy serege pedig a tisztességes megélhetés biztosítását sürgeti.

Az állam, a társadalom gerincén, a középső osztályokon súlyos betegség tünetei jelentkeznek s miután ezeknek a bajai az élet minden mozzanatában megnyilvánulnak, ezek a legszembeszökőbbek. Ezekről a társadalmi és gazdasági bajokról mindenki prédikál, mindenki tud, de kevesen ismerik azokat a sanyaru viszonyokat, amelyekben a legalsóbb néprétegek szynylódnak; kevesen gondolnak arra, hogy azok a milliók, akik az államok testét alkotják, manap csak szynylódó sejtek, akik csak arra valóak, hogy életerőt gyűjtsenek azoknak, akik emberileg élhetnek.

De előbb-utóbb el kell érkeznie annak a kornak, amikor a milliók öntudatra ébrednek s ha ez az ébredés azt a meggyőződést kelti a tömegekben, hogy az élet javaiból mindörökre kizárja őket a társadalmi rend, akkor azt a rendet a tömeg szét zuzza s századok alkotásainak romjain fog tozódni a megrészegült, kegyetlen nyers erő; de ha az ébredés első sugarainak világánál azt látja az a milliányi tömeg, hogy az ő sorsának biztosításával törődnek, hogy mindenkinek meg van a joga az élet javaihoz s a munka és iparkodás jutalma: a kenyér mindenkinek kijut, akkor a dac helyett hála, a rombolás ösztöne helyett a türelem tölti el a nép legalsó rétegeinek szívét s a társadalom rendje sokkal biztosabb alapokon fog nyugodni, mint mikor szuronyok és ágyuk őrzik a hatalmasok személyét és a gazdagok millióit.

Hiába való az államok fegyveres erejébe való bizakodás, hiába való az a falak, amelyek közé az önzés a milliárdokat igyekszik biztonságba helyezni: a milliók joga erősebb a hatalomnál, a tömegek hatalma megbénít minden fegyvert s az a

kiáltás, amely a névtelen szolgák óriás tömegének kebléből tör elő, hangosabb lesz, mint a jerikói kürt és leomlik előtte minden fal, amelyen kívül csak a lemondás és a verejtékes munka, belülről a jólét és hatalom lakik.

A jövő nagy gazdasági és társadalmi harca a tőke és a munka halálos küzdelme lesz és a félénkek, akik ennek a harenak kimenetelétől rettegenek, hiába vádolják azokat, akik a milliókért hangosan szólni mernek; hiába minden terrorizmus, ezt a kérdést meg kell oldania az életnek, amely az emberiség lelkébe öntött őserőktől ösztönözve még rombolás árán is mindig a tökéletesedés felé törekszik.

Ha nem tudja megoldani a gazdasági hatalom részeseinek közreműködésével, megoldja ellenük is.

De a kor eszméit, törekvéseit, szükségleteit és céljait, a jövő alakulásait egyes kiváló szellemek mindig megérik; belelátanak a jövőbe s igyekeznek a társadalmat olyan irányba vezetni, hogy az átalakulás készületlenül ne találja.

Ilyen kiváltságos szellemnek tartom Magyarország mostani földmívelésügyi miniszterét, aki tudja azt, hogy az agrár Magyarország proletárjai és a föld urai között szorosabbra kell fűzni az érdekközösséget már most, hogy az a gyenge fonál, ami a mezei munkást munkaadójához fűzi, a nagy gazdasági evolúció napjaiban el ne szakadjon.

Darányi Ignác megalkotta a gazdasági munkások és cselédek segélypénztárát, amely egyike lehet valaha a leghatalmasabb szociális intézményeknek, ha kifejlődésének utját nem szegi az önzés. Az az eszme, amely ennek az intézménynek létet adott, bevilágít egy nagy ember lelkébe, aki a jövőért dolgozik; az a keret pedig, amelyben az eszme kifejezésre jutott, bizonyítéka a tőke hatalmának, amelytől alamizsnakép kell elkoldulni a munkában eltöltött hosszú évek legkisebb jutalmát: az aggkor száraz kenyereit.

A nagy gondolat kénytelen beleilleszkedni a kor szűkkörű felfogásának szoros keretébe. Jótékonyági intézmény képében jelenik meg; a munkásnép számára jótéteményt kér, célja pedig az, hogy a föld jövődelméből valamivel több jusson a véres

verejtéket izzadónak, mint eddig jutott. A sociális tendenciát a humanizmus suga-raival aranyozza be s a szivekhez keresi az utat, hogy megtörje azt a rideg felfogást, amely a kaszával, kapával dolgozó emberben olyan eszközt látott, amely addig ér csak valamit, amíg el nem kopik, amíg használható.

Helyes sociális politika vezette a földmívelésügyi minisztert, mikor a földművelő munkás sorsáról törvénnyel s a társadalom jóakarásával gondoskodott.

Az a gondolat, hogy a föld munkásait a földnek kell holtig eltartani, még akkor is, ha már az aggkor, vagy a szerencsétlenség kiüti a szolga kezéből a kenyérkereső szerszámot, ezen az uton, hosszú idők alatt, átszivárog a társadalom testén s époló igazságos igénynyé válik, mint a megszolgált napszám.

Véres verejtékkel kereste kenyereit a gazdasági cseléd s ha erejét elfogyasztotta, gazdája jószívűségétől, vagy szivtelenségétől, leggyakrabban gyermekeitől függött, hogy öreg napjaira kap-e egy falat kenyeret s egy zugot, ahol törődött testének nyugalma lészen az elmulásig. De a nyomorult mellé odaáll támaszul az állam és a társadalom, amelyek a segítő pénztárt létesítették és fenntartják és százak kezéből kiveszik a koldusbotot.

Ennek a nemes, nagy és a jövő békéjének biztosítását szolgáló intézménynek a jelentőségét mindenkinek, urnak, cselédnek meg kell fontolnia s aki ismeri azokat a kötelelességeket, amelyeket a jólét, az intelligencia a társadalom kiváltságos tagjaira rónak, csak kötelelességet teljesít, mikor segédkezet nyújt a segélypénztár fenntartásához.

Vármegyénk főispánja is értekezletre hívta össze a gazdákat, hogy a segélypénztár támogatására irányuló akciót szervezzék.

Nagy eredményeket előre alig merünk remélni, bár meg vagyunk győződve arról, hogy a vármegye intelligenciája az intézmény fontosságát átérzi. A segélypénztár szervezete azonban lehetővé teszi, hogy a járulékokat a cseléd a gazdára s a gazda a cselédre hárítsa át; ezért a gazdátársadalom nehezen mozdul, a cselédnek pedig legtöbbször nincs annyi jövedelme,

hogy a csekélynek látszó díjakat fizethesse.

Előbb-utóbb, ha nagyobb szociális eredményt akarunk elérni, a biztosítást épügy kötelezővé kell tenni, mint az ipari munkásokra nézve a betegsegélyező pénztári tagságot s ha a gazdasági élet nem vesz olyan irányt, amely a munkabérek emelkedéséhez vezet, a gazdasági eselések pénztári járulékaik teljesen a gazdákra hárulnak.

Hogy ez nem lesz elviselhetetlen teher, bizonyítják azok a gazdák, akik önként magukra vállalták összes eselésük illetékeinek fizetését.

Hisszük, reméljük, hogy a segélypénztár napról-napra népszerűbbé válik s a gazdaságszociális felkarolja azt az intézményt, amely Magyarország őstermelésének egyik hathatós előmozdítójává válhat; mert a jó eseléd áldás s csak az lehet jó eseléd, akit a földhöz és gazdájához nemcsak a munkaképesség ideig tartó kenyér, hanem az öregség biztosított nyugalmának reményei s a hála is kötnek.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság november havi ülését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklésével f. hó 11-én tartotta.

Az alispáni és főorvosi jelentést a bizottság tudomásul vette.

A napirend előtt felszólalt Bogay Máté bizottsági tag; felszólalásában utalt arra, hogy a vármegye közönsége a Balatoni Halászati Részvénytársaságnak a kikötőket ingyen használatára bocsátotta s a társaság nemcsak hogy sok, eddig a halászattal foglalkozott családot fosztott meg megélhetési forrásától, hanem emellett a közönség irányában semmi figyelemmel sincs; méreg drágán élvezhetlen halat árulnak; indítványozza, hogy jövőben a vármegye a kikötőket ne bocsássa ingyen a társaság rendelkezésére. A közigazgatási bizottság megbizta a vármegye alispánját, hogy a fennforgó sérelmek orvoslása tárgyában saját hatáskörében intézkedjék.

A múlt ülés megbízásából a törvényhatósági állatorvos részletes javaslatot terjesztett be az

iránt, hogy a fertőzött helyekről szállított állatok az érvényben levő szabályrendeletek megkerülésével más helyre szállíthatók ne legyenek, továbbá hogy az Ausztriába irányítandó szarvasmarhák marhaleveleit ne kelljen német fordítással ellátni. Ily irányban a bizottság felterjesztést intéz a földművelésügyi miniszterhez.

A pákai új orgona építése tárgyában hozott s megfellebbezett határozatot a bizottság jóváhagyta, valamint Tormaföldön az iskolaszék által az iskola adó kivétele tárgyában hozott határozatot.

Az andráshidai és felsőbagodi körjegyzőségben segédjegyzői állás szervezéséhez kért államsegély ügyében beterjesztett kérvényt a bizottság pártolólággal terjeszti fel a belügyminiszterhez.

A bizottság tudomásul vette, hogy a Zalavölgyi h. é. vasut céljaira Sármellék határában szükséges területnek kisajátítására vonatkozó terv megállapítása iránt a kisajátítási eljárás f. hó 10-én megtartott s a vonatkozó ügyiratok a nagykanizsai kir. törvényszékhez, mint illetékes bírósághoz, a küldöttség által közvetlenül áttették.

A kereskedelemügyi miniszter leírata szerint a Nagybakonon levő postahivatal csekély forgalma miatt postai ügynökséggé fogja átalakítani s mint ilyent, a nagyrécei postahivatal ellenőrzése alá fogja helyezni, amit a bizottság tudomásul vett.

Hasonlóan tudomásul vette a bizottság, hogy a kereskedelemügyi miniszter a tihanszántódi balatoni rév vámszedési ügyének tárgyalására Somogy-vármegye közigazgatási bizottságát felhívta.

A kereskedelemügyi miniszter a Sümegen és Alsólendván felállítatni kért városi távbeszélő létesítését és ennek az interurbán forgalomba való kapcsolását ez idő szerint hitel hiányában nem eszközölheti, azonban azt a jövőre nézve előjegyzésbe vette; amit a bizottság tudomásul vett.

A pécsi posta- és távirtda igazgatóság kéri Csabrendek község végelhatározását az ott felállítatni kért távirtda hivatal költségeihez való hozzájárulásra nézve. A bizottság értesíti a pécsi posta- és távirtda igazgatóságot, hogy Csabrendek község a szóban forgó távirtda felállításához kívánt nagymérvű hozzájárulást nem vállalja el.

A szentjakabi postaküldemények célszerűbb szállítása ügyében a bizottság megkeresi a pécsi posta- és távirtda igazgatóságot.

Kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint ezen időszakban meglátogatta a csáktornyai tanítóképző-intézet összes évfolyamait; a turesiscei állami elemi népiskolát, a pakodi községi, a dekanovezi, domasineci, szelencei, muraszentmártoni és batyki róm. kat. iskolákat; mindennél a helyszínen intézkedett a szorgalomidő pon-

tos betartása, az igazolatlan óramulasztók megtorlása és a második tanítói állásnak — amint ez Domasineczen és Dekánoveczen most már halaszthatatlan — sürgős szervezése ügyében. Meglátogatta a csáktornyai állami elemi fiú és leányiskolákat, az alsódomborui községi elemi fiú- és leányiskolákat, valamint az alsódomborui kisdodovodát. — Tárgyalt járási főszolgabíróval együtt Zalaegerszeg r. t. város, Kaszaháza és Neszelej községek érdekeltségével, utóbbiaknak a zalaegerszegi állami elemi iskolához leendő iskolai csatlakozásáról és ezen csatlakozásból kifolyó dologi feltételekről. Meglátogatta Nagykanizsán három kisdodovodát és ennek kapcsán a városi hatósággal megtárgyalta a nagykanizsai kisdodovodának Nagykanizsa r. t. város által való átvétele utolsó mozzanatait. Ugyancsak a városi hatósággal megtárgyalta egy, Nagykanizsán felállítani tervezett önálló gazdasági ismétlő iskola szervezésének körülményeit. — Ugy Nagykanizsán, mint Alsódomboron a miniszter s a közigazgatási bizottság külön rendelkezéséhez képest személyi ügyekben tárgyalást tartott a helyi iskolai hatóságokkal. — A miniszternek a magyar nyelv kötelező tanítását méltató körrendeletéhez képest felhívta a közvetlen felügyelete alatt álló állami és községi elemi iskolák tanstületeit, hogy ezen rendelet következményeinek legszigorubb szem előtt tartásával állapítsák meg a magyar nyelv kötelező tanításával szervesen összefüggő munkatervet. A nemzetiségi vidékek minden, egyéb jellegű elemi iskoláit is rendre látogatva, a helyi hatóságokat külön intézkedések alapján is ellátta és el fogja látni kellő tájékozással a vonatkozó rendelet meghagyásairól valamint kivitelének módjairól és feltételeiről.

A szécsiszigeti, becsehelyi, és gyűrűsi iskoláknak államsegély elnyerése tárgyában benyújtott kérvényeit a bizottság pártolólággal terjeszti fel a miniszterhez.

A miniszter a turnichai róm. kath. iskolának évi 400 K, a kilimáni községi iskolának évi 720 K államsegélyt engedélyezett, miről érdekelt községeket a miniszteri rendelet másolatával értesíti.

Mihálovics Lajos és Szigethy János tanítók fizetési hátralékuk ügyében beadott kérvényét a hátralék behajtása végett a bizottság a járási főbírnak adja ki.

Tótszerdahely községnek az iskola jellegének megváltoztatása tárgyában beadott kérvényét a kérdés érdemének elbírálatásához szükséges okmányok beszerzése végett a bizottság kiadja a kir. tanfelügyelőnek.

A nemzetiségi vidékek túltömött iskoláiról beérkezett jelentések javaslatával végett a kir. tanfelügyelőnek kiadatnak.

A községi faiskolák és gazdasági ismétlő iskolák közötti viszony szabályozásáról szóló minisz-

TÁRCA.

Róma.

III. Templomai.

Róma az ellentétek és kiegyenlítődések városa. A múlt és jelen, a pogányság és kereszténység, az egyházi és világi uralom külső kifejezései, jelei, megnyilatkozásai lépésről-lépésre összehalmozognak, olykor hatásai rokonságánál fogva jól-rosszul összhangba olvadva, máskor tartalmuk ellentétességét kiáltóbbá fokozva s minden esetben szembevetőbbé téve, a mi bennük egyező és különböző.

Kevés műemléket lehet találni, mely sajátosabb hatást tesz a gondolkodó ember lelkére, mint Traianus oszlopa — tetején Szent Péter szobrával.

Dicsőségét az utókornak is hirdető, több mint száz láb magas, vagy háromezer domborművű alakok díszített oszlopot emeltet a császár s megkoronázza azt saját képmásával. A késő unokák azonban ledöntik a keresztényülődő fejedelem szobrát s oda állítják helyébe, a magasságba Szent Péter ércalakját, hogy hirdesse Róma új vallásának felmagasztaltatását és megaláztatását azoknak, kik e vallás híveinek vesztére törnek.

Mintha a sors gúnyos oktatásul állította volna oda e művet azoknak, akik meg akarják akadályozni a gondolat természetes, benső fejlődését.

Traianus halála hureolta a keresztényeket, hogy megóvják a pogány vallást s vele az állam erejét s Nagy Konstantinnak kellett jönnie, aki

fel fogja a haladás irányát, s megértse, hogy az elkövetkezendő korok birodalmai csak keresztény alapokon állhatnak fenn.

De más szempontból tekintve gunyolása ez emlékek a klasszikus művészetnek, melynek egy kiváló alkotása a szoboreserével képtelenség, hatásában határozatlaná vált.

Nemcsak Traianus oszlopa részesült e sorsban; Róma oltárainak jó része a legyőzött pogányság szent kövein emelkedik fel. Szent Lőrinc templomát Antonius és Faustina szentélyből alakították át; Pietas templomát ajánlották fel Szent Miklósnak; Portunus templomából Szent Isván, Junius Bassus bazilikájából Szent András-, a szenátus házából Szent Hadrián temploma lett; Ceres, Minerva, Junó templomait a Szűz Mária tiszteletére avatták fel s így tovább.

Mind e régi épületeket természetesen az idők folyamában több ízben átalakították, annál is inkább, hogy róluk a pogányság minden emléket lehetőleg letöröljék, s így ma már az antik származást nem igen vesszük észre.

Van azonban egy, a melyet a változtatás, rombolás és torzítás munkája sem tudott kivetkőztetni eredetiségéből, klasszikus fenségéből; a régi Róma egyetlen, egészében ránk maradt épülete: a Pantheon, ma S. Maria Rotonda.

M. Agrippa konzul építtette Krisztus után 27-ben, s majd 2000 éves élete folyamában annyi viszontagságon ment át, hogy igazán a csodával határosnak mondhatjuk megmaradását. Villám sújtotta, földrengés rombolta; II. Konstantin bronzból készült tetejét elhurcolta; előcsarnokának éregerendáiból VIII. Orbán pápa

a Szent Péter-templom számára oszlopokat, a Z Angyalvár részére ágyukat öntetett; homlokzatának két sarkát harangtornyokkal csúfították el (melyeket építőjükről Bernini szarmfűleinek neveztek s később lebontottak) s mind e szerencsétlenségek és erőszakosságok dacára is megmaradt annak, a mi egykoron volt: a római építészet méltósággal teljes alkotásának. Előcsarnokát tizenhat korinthusi oszlop tartja; belső területe mintha egy nemzedéknek volna szánva; kupolája királyi koronaként borul föléje s fenn nyitva áll a világosságnak. Klasszikus stíljének tisztaságával, az ós római jellem emlékeztető nemes egyszerűségével és magasztos komolyságával éles ellentétben állnak kopottas díszítésekkel feleicomázott oltárai, barokk izlésben készült szobrai, melyek sokat levonnak művészi benyomásának még így is lebilincselő nagyszerűségéből.

Egy öreg orvos állt mellettem a római szellem e tipikus hajlékában, egy lelkes imádója az antik világnak. S a mint föltekintett a hatalmas boltozat nyílásán át az örök város derült égére; a mint végig-hordozta tekintetét az ezredéves falak óriási ívezetein, s a hozzájuk tapadó akanthusz leveles oszlopfőkön és magakadtak szeméi egy művészietlen kor ócska cifraságain, az épületben rejtőző klasszikus lélek e gunyolódó profanizációin, könny szökött pillájára s felsőhajtott: Csak egy napig lehetnék Augustus, hogy méltó dísz adjak e helynek.

Pedig van rejtett kincse a templomnak, fényesebb környezetet, ragyogó emléket érdemlő.

Balra a harmadik oltár mellett kicsike mell-szobor áll, fiatalos, majdnem gyermekded arccal, de égi világosságtól ihletett tekintettel. Alatta

teri rendelet kellő utasítással az érdekelt községek kiadatik.

A gazdasági ismétlő iskolák szervezéséről és tantervéről szóló miniszteri körrendelet kiadatik tüzetes javaslatlattel végett a kir. tanfelügyelőnek és a vármegyei közgazdasági előadónak.

A polgári községek iskolaszékei számára kiadott új utasítás ügyében összes érdekeltekhez a miniszteri rendelet céljait felőlelő felhívás intéztek.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál szeptember elején hátralékban volt 6.274, október hónapban beérkezett 4.734 s így elintézés alá került 11.008 ügydarab, amelyből októberben feldolgoztak 5.412 ügydarabot s így október végén hátralékban maradt 5.396 darab; az irodában szeptember végén hátralékban maradt 641, október hónapban leírás végett kiadott 5.880 s így összesen 6.521 ügydarab, melyből október hónapban leirtak és expedáltak 5.577 dbot s így október végén hátralékban maradt 941 ügydarab.

A kir. pénzügyigató jelentése szerint a kataszteri nyilvántartásnál október hónapban beérkezett magánosoktól és hivataloktól 1.020 átíratási eset, hátralékban volt 5.065, összesen 6085; ebből október hónapban keresztül vezettek 5.899 esetet s így október hó végén keresztül vezetetlenül maradt 186. — Szőlődezmaváltság tartozásból szeptember és október hónapokban töröltetett 12.980 K 53 f tartozás. A bejelentett károkból 104 esetben 47.361 K 18 f adót töröltek. — A vármegye területén október hónapban befolyt adóban 434.581 K 40 f. Az év első tíz hónapjában befolyt 2.183.981 K 25 f adó s így 109.138 K 21 f-rel több mint az előző év hason szakában. Az összes adó hátralék október végén 4.381.875 K 19 f; a hátralék a múlt hasonló időszakában fennállt hátralékkal szemben 87.072 K 64 f-rel esökkent. — Leírásba hoztak október hónapban 26.656 K 89 f-t egyenes adóban, 1.138 K 18 f-t hadmentességi díjban. Fizetési halasztást október hónapban 7 esetben, ideiglenes házádomentességet 39 esetben adtak.

Közegészségügy.

Dr. Hány István vármegyei t. főorvos a vármegye október havi közegészségügyi állapotáról a következő jelentést tette a közgazdasági bizottság november havi ülésén:

Az időjárás a hónap első napjaiban elég enyhe, utóbb azonban szeles, esapadékos és hűvös volt.

A felnőttek közegészsége nem volt kielégítő, mert míg az évszaknak megfelelő egyszerűbb bántalmak alig képeztek a gyógykezelés tár-

gyát, addig a hasihagymáz miatti újabb megbetegedések száma mégis majdnem két annyi volt, mint az előző hónapban.

A gyermekek közegészsége szintén nem volt kielégítő, mert az ezeknél uralkodni szokott ragályos bántalmak összege ugyan igen kis száma apadt, de a légző és emésztő szervek hurutja miatti megbetegedések igen gyakran észleltek.

A fertőző bántalmak közül *diphtheritisben* beteg volt 18, gyógyult 7, meghalt 9, ápolás alatt maradt 2; *typhusban* beteg volt 97, gyógyult 44, meghalt 13, további ápolás alatt maradt 40; *kanyaróban* beteg volt 2, kik meggyógyultak; *hökhurutban* beteg volt 23, gyógyult 20, meghalt 2, ápolás alatt maradt 1; *vörhenyben* beteg volt 3, kik meggyógyultak; *vérhasban* beteg volt 2, gyógyult 2.

Rendőri hullaboncolást 5 esetben teljesítettek, melyeknél a halál legközelebbi okát szívszélhűdés, elvérzés és fulladás képezte.

Rendőri hullaszemle előfordult 11, súlyos sérítés 2.

Öngyilkosságot két egyén követett el, ezek közül Császár Pálné szentgyörgyvölgyi lakos magát szíven szurta, Ruszák Antalné alsódomborui lakos pedig a Drávába ugrott.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 9 egyén esett áldozatul, ezek közül Bindis János 1½ éves kisörsi, Horváth Vilma 1½ éves gombosszegi, Berkovics György 30 éves víziszentgyörgyi, Csernesecz Matild 2 éves IV. hegykerületi lakosok vízbe fulltak; Perger József 19 éves lesencenémefalui lakos a kocsiról esett le; Császár Rozi 2¼ éves gutorföldi lakos megégett; Balog Gyula vétyemi lakost a ledülő fa agyonütötte; Hodics István 78 éves nagykanizsai lakos a vonat által okozott sérülésekben halt el.

Szerencsétlen szülés történt 3 esetben, melyeknél a méhmagzatok elhaltak, de az anyák megmentettek.

Elmekórnak 3 esete képezte a hivatalos beavatkozás tárgyát, a mennyiben 4, mint közveszélyes, az országos elmeegógyintézetbe, egy pedig megfigyelés végett a kórházba szállítottak.

Hét éven alul elhalt gyermekek közül orvosi kezelésben nem részesült 55. Az első foku hatóságok e miatt 13 elmarasztaló és 13 felmentő végzést hoztak; a többire nézve a megfelelő tárgyalások folyamatban vannak.

A járási és községi tisztviselők 37 község egészségügyi megvizsgálásáról terjesztették be a jegyzőkönyveket.

A hónap folyamán megvizsgáltam a nagykanizsai Práger-féle és a zalaezerszegi két nyilvános gyógyszerárt; a nagykanizsai trachoma elleni védekezés céljából kiadott 5471/1898. sz.

kösir, melyben örök álmát aluszassa „az isteni ifju”, a renaissance romlottságától érintetlen, tiszta lelkű művész, minden idők és nemzetek legnagyobb festője: Santi Raffael.

Nagy feladat volna sorba venni Róma összes templomait. Számuk meghaladja a háromszázötvenet s alig akad köztük olyan, mely valami drágasággal, szent ereklyével, művészi alkotással, esodatevő képpel ne díszkednék.

Legrégibbnek tartják S. Pudenzia-templomát; oltára rejti magában annak az asztalnak a maradványát, melyen Szent Péter misézett. S. Pietro in Vincoli Michel Angelo kolosszális Mózes-szobráról híres; S. Maria Maggiore menyestetének díszé Ameriia első aranyzálmányából került ki; a S. Maria della Pace falát Raffael Szibillái ékesítik; a Quo vadis kápolnában őrzik azt a követ, melybe Krisztus lábnyomai vésődtek, mikor menybemenetele után a Rómából menekülő Péternek e helyen megjelent s őt a városba visszatérté. A S. Giovanni in Laterano ereklyéiközé tartoznak Szent Péter és Szent Pál feje; itt van eltemetve Valla Lőrinc, a szabad gondolkodás szökimondó és bátor előharcosa, korának legnagyobb latin stilsztája.

De mindezek csak részletek, melyek nem adhatják meg a templomnak azt a súlyos gondolati tartalmat és a szív legbensőbb rejtekeit érintő érzelmi hatást, melyet Róma két legnagyobb és méltán leghíresebb templomában, Szent Péterében és Szent Pálában csodálva tapasztalunk.

A Szent Péter templom eszméje hatalmas, gazdag és pompakedvelő fejedelem agyában született meg, ki a művészet szentségét helyezte elvilágiasodott vallása oltárára.

Több mint száz esztendeig épült s a tervek készítésében s a munkálatok vezetésében ama kor legnagyobb művészi tehetségei: Bramante, Raffael, Michel-Angelo, Bernini vettek részt. A képzelet mesés röpte, a lángelme mélyeszes eszmélkedése egyesült e remekmű alkotásában, elhalmozva azt minden díszszel, fénynyel és ragyogással, melyet emberi ész és kéz, tudomány és művészet nyújthattak. Vallási áldozatkészség, és a szent dolgokkal való kereskedés, a béke áldása és a háboru zsákmánya szolgáltatották a 200 millió koronát meghaladó költségeket. Nem tudjuk, mit csodáljunk benne: az óriási méreteket-e, melyek a föld legnagyobb templomává teszik; a közziklaszerű pillérek-e öt méteres szobraikkal, vagy a menyezet tündöklő aranyát és ezer színben csillogó képeit; vajjon Szent Péternek kilencven aranyozott lámpával megvilágított sirját bámuljuk-e meg inkább, vagy Canova márvány oroszlánait, vagy Thorwaldsen Pius-siremlékének klasszikus nyugalmát, vagy tán Algardinak bennünket is érdeklő domborművű márványoltárát, melyben Attila meghátrál X. Leo szózatára, a kinek feje főtött a hun király látomásában égi hatalmak tűnnek fel, megfenyegetve a hódított villogó kardjaikkal. Minden szép és nagyszerű itt, de a főkésséget mégis a Michel-Angelo alkotta kupola képezi, az építőművészetnek e legnagyobb diadala, a világ egyik csodája, melynek hatalmas izezete úgy borul fölénk, mint az Isten lakóhelyének, a kék égnek boltja, melyet jelképez. Egy pillanatra lesújtva, mintegy megsemmisülve állunk meg alatta, a mint összemérjük kiesinységünket e szokatlan méretekkel, e roppant magassággal, hogy azután fölemelő, büszke öntudat szállja

B. M. körrendelet végrehajtását, továbbá az ottani kórházat; Keszthelyen egy szappangyárat, ugyszintén az ottani apácák nevelő intézetét.

Vármegyének közgazdasági állapota.

Gruner Lajos vármegyei közgazdasági előadó vármegyének október havi közgazdasági állapotáról a következő jelentést olvasta fel a közgazdasági bizottság november havi ülésén:

Az elmúlt október hónapban uralkodott időjárás jellege már teljesen őszi volt. A csekély számú derült napot jórészt borult, vagy esős nap követte. Összesen 10 esős napot számlálhatunk a múlt hónapban, a melyeken összesen 125.4 mm. esapadék esett vármegyénekben.

Részint az esős időnek, részint pedig a vetési munkálatok késői kezdésének köszönhetjük ezidén azon körülményt, hogy az őszi elvetése megszerzte a szokottnál későbbben volt végezhető és nagyobb részt csak a legutóbbi napokban lett befejezve.

Másrészt azonban a lefolyt hó első felében leesett kiadós esapadékok a talaj bemunkálását — a szeptemberi száraz időjárás után — igen kedvezően elősegítették és a korai vetések fejlődését előnyösen befolyásolták.

A korábban elvetett őszi szine azért is szép üde, ellenben az október hó második felében és november elején vetett gabona az utolsó időben uralkodó hűvösebb időjárásban csak lassan fejlődik és még néhány heti melegebb időjárást kíván a célból, hogy a téli zord időnek kellően ellent állhasson.

A vetés végzése mellett még egyik szorgosabb munkája volt a mezőgazdának a szeptember hó második felében uralkodott hűvös, sőt fagygyal végződő időjárás következtében beérésében annyira késleltetett tengeri leszedése és behordása, mely ezidén szokatlan későn történhetett meg és részben csak a folyó november hónapban fejeztett be.

A korai fagy által különösen lapályos helyeken károsított tengeri minőségre nézve csupán a korai fajtaknál volt kielégítő; a legtöbb tengerinél ellenben igen sok a második osztályú minőség, mely romlékony természeténél fogva a gyors elfogyasztást kíváná. Eppen ilyen késői felszedésben részesült a takarmány és ezukor-répa is.

Mennyiség és minőségileg azonban mindkettő kielégítő termést adott; a takarmányrépa jó talajokon majdnem kétszeresét adta a múlt évi termésnek és ezáltal a téli etetésnél és hizlalásnál igen becses segédeszköznek fog mutatkozni.

A múlt hónap második felében megtartott megyeszerte a szüret is. Szerencsére a nem

meg szívünket az emberi elme minden akadályt legyőző, csodás képességeinek érzetében és élvezetében. Alulról tekintve szinte eltörpülnek a kupola gyűrűjén ragyogó két méteres betűk, Krisztus szavai: TU ES PETRUS ET SUPER HANC PETRAM AEDIFICABO ECCLESIAM MEAM ET TIBI DABO CLAVES REGNI COELORUM.

Nagy kár, hogy a Szent Péter templom óriási pillérei és tömérdek díszítése akadályozzák a teljes áttekintést az épület belsején s így nélkülözünk kell az összbnyomás fenségét. Nines egyetlen pont, a honnan mindent, vagy legalább megközelítőleg mindent egy szempillantással beláthatnánk.

A minék itt hiányát érezzük, azért bő kárpótlást nyújt Róma másik nagy temploma, Szent Pál egyháza, melyben egy tekintettel felfoghatunk mindent s a figyelem nem szóródik szét a részek tömkelegében. Nem oly ékes, nem oly tündöklő, mint az előbbi, de hatása egységesebb s egészében magasztosabb. Belső képének komoly méltóságában, puszta falainak, négy oszlopsorának ég felé törő fenségében, minden részének a biztosság érzetét keltő szilárdságában az örökre való megalkotottság képviselőjének látszik; lennie kellett mintegy, hogy megmaradjon; teremtenie, hogy álljon, míg él a hit, melyet példáz az idők végezetéig. A középkori egyházi szellem ölt itt látható alakot; a fényesre esiszolt kövek díszítés nélkül való egyszerűségében és tiszta ragyogásában mintha az erkölcsi eszmény tükröződnék s a nyugalom érzetét keltő összhangjával és csendjével e templom valóban az imádság és béke hajléka.

A Szent Péter templom nemesak magában és

kedvező minőséget ígérő szőlőtőkének, a szüretelés mindenütt lehető későn végeztetett.

Ez a körülmény még sokat segített boraink minőségén, mely még sem oly silány, mint azt még szeptember havában gyanítottuk.

A jobb bortermő vidéken közepes minőség van, de sok a kevésbé alkalmas fekvésekben a gyenge minőség; a peronosporás szőlőkben termett mustban pedig nagy a savtartalom.

Sajnos, hogy a gyenge átlag termést hozott és a szokottnál gyengébb minőséghez az alacsony árak is járultak, a melyek mellett boraink csak nehezen értékesíthetők. Gyengébb mustok 10—16 fillérral vásároltattak egyes vidékeken, a Balaton mentén 28—30 fillérral, Badaacsonyan 40 fillérral.

Az állattartás és forgalomra nézve megjegyezzük, hogy a legelőn tartott marhának esése már igen fogyatéknak van a hűvös időjárás miatt; ellenben az istállózott marhaállomány az ideigbéli takarmány terméssel jó conditióban tartható.

A vidéki állatvásárok még mindig látogatottak és különösen a szarvasmarha jó áron értékesíthető; ellenben a lónak ára — szokás szerint — ősz felé leszállt.

Jó keresletnek örvend továbbá a hizott sertés és a süldő disznó; a melyről tanuskodott a mult hóban a zsirnak szokatlan magas ára, mely csak a legutóbbi napokban szállt jelentékenyen alább.

Állategészségi ügyünkre vonatkozólag a következőket jelenthetjük:

A hivatalból jelentendő ragadós állati betegségek elterjedése a mult hóban 10 községben léptene, 4 községben veszettség, 3 községben takonykór, 4 községben ivarszervi hólyagos kiütés, 2 községben rühkór, 4 községben sertésorbán és 65 községben sertésvész.

A ragályos bántalmak száma a mult szeptember hónapi állapotokhoz képest javult ugyan némileg, de a sertésvész elterjedése még mindig igen jelentékeny és forgalmunkat a külföldi kivitellel szemben megakasztja.

A folyó hónap elején kedvezőtlen fordulatot vett szarvasmarha állományunk egészségi állapota, a mennyiben vármegyénk két (Szegvár és Hosztót) községében a szájszél és körömfájás fellépett, mely bántalom, tekintettel ragályos voltára, nagyobb arányokat ölthet, forgalmunk és kivitelnünk legnagyobb kárára.

A gabonatermés értékesítése — habár igen lassan — de mégis javul és az aratás után uralkodott árdepressiók lassanként megszűntek.

Egyrészt a mult évi készletek csekély volta okozta ezt, a melyből kifolyólag a tiszta kivitel fenntartása céljából a malmok már az új készlethez vásárolnak folyton, de jórészt azon körülmény is, hogy ezidén a gazdák tartózkodnak eladásukkal és nem oly tömeges kínálatot nyom-

ják le az árt, mint a hogyan ezt a tőzsdén vették és ohajtották.

Örvendtes kereslet állott be az Amerikában és több európai államban észlelt silány lóhermag termés folytán a lóhermagban is és pedig a Külföld vásárlásai miatt; ez, tekintettel azon körülményre, hogy vármegyénk területén ezidén a lóhermag termése sikerültnek mondható, egy nem minden évben kínálkozó jövedelemhez juttatja a termelésével foglalkozó mezőgazdát; sajnos, hogy a legutóbbi napokban e tekintetben ismét árleszállással találkozunk.

A városi szepítő egyesület köréből.

A zalaegerszegi szepítő egyesület f. hó 11-én a városháza közgyűlési termében dr. Jankovich László gróf főispánnak, mint az egyesület elnökének, elnökle alatt választmányi ülést tartott.

Elnök üdvözli a szép számban megjelent választmányi tagokat, az ülést megnyitja s felkéri Várhidy Lajos polgármestert, mint az egyesület ügyvezető alelnökét, jelentésének előterjesztésére.

Várhidy Lajos alelnök jelentésében beszámol az egyesület érdekében eddig történetéről; vázolja az egyesület munkaprogramját, melynek első feladat tagok gyűjtése, amiben nagy segítségére lehetnének az egyesületnek a városunkban levő egyes hivatalok főnökei, akik tisztviselő társait a belépésre buzdítanák; megkeresendő volna a városi hatóság az iránt, hogy úgy a Barossligetet, mint a Deák-teret és az utcai fákat adja át gondozásra az egyesületnek s az ezek gondozására a város évi költségvetésében felvett összegek a jövőben is beállítassanak s azok a szepítő egyesületnek, mint a gondozást teljesítő testületnek, átadassanak; mivel az egyesület kellő anyagi erő hiányában nem képes rendes kertész tartani és faiskolát létesíteni, a város közönsége még az iránt is megkeresendő, hogy egy szakképzett kertész felfogadásáról és a szepítő egyesület választmányának javaslata alapján létesítendő és berendezendő faiskola létesítéséről mielőbb sziveskedjék gondoskodni, annyival is inkább, mert erre a megyei szabályrendelet is kötelezi. Fáskertnek alkalmas helyül ajánlja az állami esemete kert nyugoti oldala mellett levő városi földet. Az utcai fásítást a város belterületén jövő évben teljesítendő felmérés előtt nem javasolja. Csak ennek megtörténte után állapítható meg, hogy a város mely részén és mily terjedelemben lehet még parkot létesíteni. A város fejlődése és a közönség igénye már most követeli, hogy a központhoz közel fekvő zalaparti városi rétek és a főgymnasium mellett elterülő püspöki földeken létesítsünk legközelebb a közönség üdülésére alkalmas sétá-

helyeket. A szepítő egyesületnek igen szép alkalma nyílik a működésre a jövő esztendőben végzendő szabályozási vonalak meghatározásánál, valamint a villamvilágítás létesítésénél, de még előbb is, amennyiben előzetesen az eddigi névtelen, vagy jelentőség nélküli neveket viselő utcáknak történelmi nagy alakjaiak nevére való elkeresztelése tárgyában a szepítő egyesület javaslata meghallgatandó volna. A város belterületének befásításával együttesen, de már azt megelőzőleg is, különös figyelmet kellene fordítania az egyesületnek Jánka és Egerszeghegyekre, amelyek a közönség kedvelt kiránduló helyei, valamint az alsó erdőhöz vezető kocsis utra, amely még nincs befásítva, valamint a Zalaegerszeg és Csács között elterülő Váliczka partra, mely szintén nincs befásítva s amelyen most csak egy szerény gyalogut vezet városunk legremekőbb környékére.

A felolvasott programot általában helyesléssel fogadták s ahhoz hozzá szóltak Hangay Géza, Lányi Kálmán, dr. Czinder István, Szily Dezső, Balassa Benő, Vörös Gyula választmányi tagok.

A felszólalások után elnök összegezte a felszólalásokat s azok alapján választmányi határozatként kimondotta, hogy a választmány az alelnök által előterjesztett működési programot általánosságban elfogadja és egy szűkebbkörű bizottságot küld ki kebeléből, melynek kötelessége lesz a programban foglalt feladatok keresztülvitelének sorrendjét megállapítani, ehhez a szükséges költségvetési előirányzatot egybeállítani s ezt végreles döntés végett a választmányhoz beterveztetni.

A szűkebbkörű bizottságba Várhidy Lajos ügyvezető alelnök elnökle alatt beavasztattak Hangay Géza, Lányi Kálmán, dr. Czinder István, Udvardy Ignác, Vörös Gyula és Voigt Ede.

Végül elhatározta a választmány, hogy a közönség tájékoztatása végett az egyesület alap- szabályait a helyi lapokban közzéteszi.

Hivatalos-rovat.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa ezennal közhírré teszi, hogy az 1903-ik évre összeállított házi pénztári, utfenntartási és aggáppoldai költség-előirányzat, az 1886. évi XXII-ik t.-cz. 125. §-a értelmében folyó évi november hó 8-tól november hó 23-ig a városi pénztár helyiségében közzszemlére kitétetett, mely időig jogában áll azt a hivatalos órák alatt minden adózó polgárnak betekinteni s ellene észrevételét megtenni.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának 1902. november 3-án tartott tanácsüléséből.

Várhidy Lajos
polgármester.

maga által gyönyörködtet, hanem kupolájának teteje páratlan kilátást nyújt a városra és környékére az Appenninekig és a tengerig. Magunk alatt látjuk az egész Vatikánt, mintegy ezer szobát tartalmazó épületeivel, udvaraival és kertjeivel, melyek beosztásáról, alakjáról, elhelyezéséről csak e magasságból szerezhetünk tiszta képet. A feljártat kényelmes; az oldalfalakba illesztett márványtáblákon fejedelmi látogatásokról olvashatunk. Fájdalom, hogy nekünk magyaroknak, még ezek a falak is keserű emlékeket tartogatnak. Az egyik felírás így hangzik magyarul: Albrecht főherceg, Magyarország katonái és polgári kormányzója, 1855. Szomorú esztendő! — A kupola legutolsó királyi látogatója Csulalongkorn, Sziám fejedelme volt 1897-ben.

Róma többi templomairól csak általánosságban akarunk néhány szót ejteni.

Diszítésük egyik legfontosabb elemét, az oszlopot, nagyobb részt az antik világ szolgáltatta, s még jó, hogy az ó kor e jellemző maradványaiából szép szám a templomokba, tehát tető alá jutott s így megmenekült a pusztulástól. (A szabad ég alatt levőket bizony nagyon megromlalta az idő.) Ritka templomból hiányzanak a mozaikképek, melyek közül nem egy származik a keresztény művészet gyermekkorából, s számottevő ékességek a bronz és márvány siremlékek is, melyek pápák, bibornokok, fejedelmek, tudósok, költők, művészek földi porait rejtik s legtöbnyire valamely jeles kéz domborműveivel vagy szobraival díszeskednek. Karzatot nem igen találunk; a kar a főhajónak, a bejáratnál szemben levő végén, félkörű fülkében (apsis) foglal helyet, a főoltár pedig a templom közepé-

felé eltolva, háttal van a bejáratnak úgy, hogy a miséző pap a híveknek szemközt áll. A főoltár többnyire valamely szent sirja fölött emelkedik, melyhez az oltár mögött lépcsők vezetnek le. Az orgona a főoltár közelében van elhelyezve. Padokat, székeket csak szűkösön látunk az oltárkörül s így a templom belseje szabad területet képez. Az istentiszteletre hívó jelzés is más, mint nálunk; a haragot nem huzzák, hanem kongatják. A hozzá nem szokott magyar ember szinte megriad, mikor először hallja, mert nekünk a kongatás veszedelmet jelent.

Hátra van még, hogy megemlékezzünk a katakombákról, az első keresztények földalatti temetkezési, majd istentiszteleti és menedékhelyeiről.

A néphit azt tartja, hogy a katakombákat az üldözött keresztények buvóhelyül készítették. E felfogás azonban téves, a mennyiben azok eleinte tisztán temetkezésre szolgáltak, nyílt bejáratokkal bírtak s ép úgy, mint a pogányok temetői, törvényes védelem alatt állottak. Csakis a III. században, mikor megkezdődött az irtó háború az új vallás ellen, használták fel az egyház hívei e hosszú szövevényes folyosókat az elrejtőzködésre, de így is számtalanszor utolérte őket ellenségeik fegyvere s nem egy vértanu végezte életét itt, a halál e sötét tanyáján.

A látogató gyertyaszálát kap s vezető kíséri a földalatti helyiségbe, melyben folyosók váltakoznak négyszögletű üregekkel. Tájékozatlan embernek nem volna ajánlatos egyedül megindulni, mert némely katakomba több négyszög-mérföld kiterjedéssel bír, hol napokig elbolyonghatna, ha birná, az utvesztők tömkelegében

a nélkül, hogy visszatalálna kiindulási pontjához. Mélységes esend és áthathatatlan sötétség uralkodik minden felé s csak gyertyáink halovány fénye s a magyarzó tompa hangja emlékeztetett bennünket a világra, az életre. A holttesteket a folyosó két oldalán vájt nyílásokba helyezték, melyeket azután feliratos kőtáblával zártak el. A négyszögletű fülkébe a vértanuk tetemei kerültek.

Keresztény templommá való felszentelésének évében 609-ben a Pantheon földalatti üregeibe állítólag 28 szekér vértanu esontot szállítottak át Róma katakombáiból. Itt-ott festmények nyomaira, másutt kezdetleges domborművekre akadunk; ezek képezik a katakombák szűkös díszit; megfelelőleg az első hívek szegénységének és egyszerű lelkének. Köröskörül pedig üres sírok tátonganak felénk fekete toraikkkal, mintha figyelmeztetni akarnának minden ember közös sorsára: a halálra.

Szinte jólesik, midőn a sötétség e birodalmából feljutunk ismét a világosságra, a szabad levegőre, mikor megcsendül körülöttük az élet zaja s meglátjuk a zöld természetet, melyet bearanyoznak Itália napjának ragyogó sugarai, melyet áthat annak éltető melege. Szemeink tágra nyílnak a mindenség milió színének szemléletében, mert a világosságra s a világosságért teremtettünk, hogy azt keressük és élvezzük, mert a világosság az élet, a sötétség a halál.

Vida Sándor.

Hírek.

Városunk virillta képviselői az 1903-évre.

A városi igazoló választmány városunk legtöbb adót fizető képviselőinek névsorát az 1903-évre következőleg állította egybe: Zalaegerszegi takarékpénztár Részvénytársaság, Zalaegerszegi központi takarékpénztár Részvénytársaság, Szombathelyi püspökség, Gráner Géza, Legáth Kálmán, Kaszter Sándor, Zalamegyei takarékpénztár Részvénytársaság, Thassy Kristóf, Hajik István, Schütz Sándor, dr. Czinder István, Fürst Benedek, dr. Kele Antal, Weinberger Hermán és Fia, dr. Obersohn Mór, Grünbaum Ferenc, Fischer Pál, Büchler Jakab, Fridrich Márkus, Boshán Gyula, Fischer László, dr. Hány István, Izralita hitközség, Rosenberg Zsigmond, Skublies Imre, Löwenstein Jakab és Ignác, dr. Keresztury József, özv. Bilisits Józsefné, Dervarics Lajos, dr. Zarka Zsigmond, Ján Ferenc, Deutsch Ferenc, özv. dr. Isóó Jánosné, Ruzsics Károly. — Póttagok: özv. Weisz Mátyásné, Korányi Mór, dr. Klein Lajos, dr. Gráner Adolf, dr. Hajós Ignác és Fenyvesi Miksa.

Változás a honvéd tisztikarban. A m. kir. 7-ik honvéd huszár-ezred Zalaegerszegen állomásozó osztályának egy köztisztjeletben álló tisztjét, Pálffy Imre századost kitüntetés érte: József főherceg ő fensége mellé parancsörtszisznek rendelték be. A távoztó bajtársainak és jóbarátainak szerencsekívánatai kísérték.

Tanítói kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Alpár Mór* nagykanizsai izr. polgári iskolai tanítót a tapolecai állami fiúiskolához segédtanítónak nevezte ki.

Adóhivatali gyakoronok kinevezése. A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság *Erményi József* felsőkereskedelmi iskolát végzett alsólendvai lakost az alsólendvai adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakoronokká nevezte ki.

Tanítói előléptetések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Vastagh János* tapolecai állami polgári iskolai tanítót a IX-ik fizetési osztály második fokozatába, *Pastinszky József* esáktornyai állami polgári iskolai tanítót a X-ik fizetési osztály első fokozatába, *Szakonyiné Kintner Róza* nagykanizsai állami polgári leányiskolai tanítónőt, *Buday Lajos* és *Szűcs Mihály* tapolecai állami polgári iskolai tanítókat a X-ik fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

Miniszteri köszönetnyilvánítás. A m. kir. földmivelésügyi miniszter gróf *Festetics Tasilló*, valóságos belső titkos tanácsos, kir. főpohárnokmesternek, azon hazafias áldozatkésziségeért, hogy a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet egyik legjobb hallgatójának évi négyszáz korona összegű ösztöndíjat adományozott, köszönetét nyilvánította.

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület f. hó 10-én Zalaegerszegen az egyesület házában gyűlési teremben *Hertelendy Ferenc* egyesületi elnök elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen első sorban tüzetes megvitatás alá került a vármegyei mezőgazdasági bizottságnak szervezésére és ügyrendjére vonatkozólag készített szabályrendelet tervezet; a közgyűlés a tervezetet az igazgató választmányi ülésen tett módosításokkal fogadta el. — A közgyűlés második tárgyát az egyesületi alapszabályok néhány pontjának módosítása képezte; mivel azonban a tagok az érvényben levő alapszabályokban előirt számban nem voltak jelen a közgyűlésen az alapszabályok módosítására második határidőül. f. 1902. évi december hó 9-ike tüzetett ki, mikor is — tekintet nélkül a megjelenendő tagok számára — a közgyűlés határozatképes lesz. Együttal a titkárral kötendő szerződés pontozatainak megállapítására javaslatát végett *Hertelendy Ferenc* egyesületi elnök elnöklése alatt *Árvay Lajos*, *Udvardy Ignác* egyesületi tagok s *Voigt Ede* titkárból álló bizottság küldetett ki azzal, hogy javaslatát a decemberi közgyűléshez torjessze be. — Ezután egyes gazdasági egyesületek átiratait tárgyalták s azok alapján elhatározták, hogy Szerbiában a határforgalom címén fennálló visszaélések megszüntetése, továbbá a f. évben lejáró kereskedelmi szerződések felmondása tárgyában feliratot intézzenek, valamint az iránt, hogy a malmok az állam által nyújtott kiváltságos kedvezményeket ne használják fel a gazdaságos kizsákmányolására s a buza szállítása legyen oly kedvező, mint a liszté. — A millenáris ösztöndíjat a tanári kar javaslatára *Héry*

Dezső III. éves keszthelyi gazdasági tanintézeti hallgatónak ítéltek oda az 1902—1903-ik évre. *Ifj. Tarányi Ferenc* abbeli kérelmét, hogy néhai nagybátyjának alapító joga reá ruháztassék, az alapszabályok értelmében a közgyűlés rem teljeshette. — Örömmel vették tudomásul a Zalaistvádi tejszövetkezet megalakulását. A nagykanizsai gazdakör megalakítása végett tartandó értekezlet egybehívásával s az előzetes munkálatok megtételével *Jerffy Adolf* egyesületi tagot bízták meg.

Az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségélypénztár ügyében értekezlet volt folyó hó 12-én Zalaegerszegen a vármegyei ház nagytermében *dr. Jankovich László* gróf főispán elnöklésével. — Elnöklő főispán üdvözlővén a szép számban megjelent érdeklő gazdaközönseget, rövid vonásokban fejtegeti cselédpénztár humanus voltát; szükségesnek tartotta, hogy ne csak a rendelkezésre álló fizetekből, hanem élőszóban is megismerjük annak fontosságát s azért felkérte *dr. Fáy Gyula* földmivelésügyi miniszteri titkár, a pénztár igazgatóját, ezen a gazda közönsegre nézve oly kiváló fontosságú intézmény ismertetésére. Ezután megkezdte *dr. Fáy Gyula* titkár beszédét, melyben részletesen és kellő alaposággal ismertette a munkás pénztárt; megkapó vonásokkal esetelte azokat az eseteket, amelyekből kifolyólag e nemes intézmény rövid fennállása alatt segítségére volt a baleset által sújtott tagoknak. Végül kérte a jelen volt gazdaközönseget, hogy karolják fel ezt a kiváló fontosságú intézményt azzal, hogy cselédeiket a pénztár tagjai közé beiratják, részint hogy környezetükben a pénztárnak tagokat gyűjtsenek. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után felszólalt *Bareza László* földbirtokos, köszönetét fejezvé ki az egybegyűlt gazdaközönség nevében az előadónak a tanulságos ismertetésért; kijelenti, hogy bár kezdetben idegenkedett ettől az intézménytől, ma azonban, amidőn az előadás alapján kellő tájékozást szerzett, azon kell esodálcognia, hogy gazda társai nem csoportosulnak az intézmény körül, mely első sorban a gazda közönség érdekeit szolgálja. Felkéri a jelenlevőket, hogy támogassák a segélypénztárt s minél több tagot szerezzenek neki; maga részéről kijelenti, hogy nemcsak maga lép be tagul, hanem cselédjeit is beiratja, kéri gazda társait a tömörülésre. Szavait éljenzéssel fogadták. Ezután elnöklő főispán összegezi az értekezlet eredményét, hogy a gazda közönség a maga részéről mindent elkövet, hogy a gazdasági cselédek minél nagyobb számmal tagokul belépjenek; az eszme ébrentartása végett a vármegyei központ a szolgabíróságok útján oda hat, hogy a községekben az előjáróságok és jegyzők a népet a cselédpénztárba való belépésre lelkesítsék. Mire az értekezlet elnöklő főispán lelkes éljenzése mellett oszlott szét.

Ingyenes tanszerök. Báró *Hornig Károly* veszprémi megyés püspök a következő zalamegyei községeknek adományozott ingyen tanszereket: *Balatonhenye*: Zalamegye térképe, olvasó tábla; *Csáford*: számológép, földgömb; *Dabroncz*: mozgó ABC. méter mértékek. Európa térképe. *Gétye*: természetrajzi ábrák, Magyarország és Zalamegye térképe; *Hahót*: természetrajzi ábrák; *Igricze*: számológép, természetrajzi ábrák, Magyarország térképe; *Monostorapáti*: Európa térképe; *Pacsa*: szemléltető képek, Magyarország és Zalamegye térképe; *Petend*: természetrajzi ábrák, Zalamegye térképe; *Prága*: fali olvasó tábla, természetrajzi ábrák, métermértékek, földgömb; *Szentgyörgyvár*: fali olvasó tábla, természetrajzi ábrák, Magyarország és Európa térképe; *Tüske-szentpéter*: számológép és Zalamegye térképe.

Hoffmann Mór bucsu-ünnepsége. Nagy szabású bucsu-ünnepséget rendezett Nagykanizsa társadalma *Hoffmann Mór* nagykanizsai e. polgári iskolai igazgató tiszteletére f. hó 9-én abból az alkalomból, hogy a nyugalomba vonult derék tanférfi a várost, hol évtizedek során áldásdusán működött, elhagyta. Az ünnepség a polgári iskola tornatermében folyt le, amely zsufolásig megtelt az ünnepelt férfit tisztelőivel. Az ünnepeltért küldöttség ment s megjelenésekor a polgári iskolai énekhar nyitotta meg az ünnepséget *Majd dr. Ruzsicska Kálmán* kir. tanácsos vármegyei tanfelügyelő mondott könyekig megható remek beszédet, felolvastán együttal a miniszternek elismerő levelét. Kartársai nevében *dr. Bartha Gyula* igazgató üdvözölte, a tantestület nevében diszes albumot adván át az ünne-

peltnek. A Zalamegyei általános tanítói testület nevében *Kertész József* tantestületi alelnök, a főgymnasium tantestületének nevében *Horváth György* igazgató, az izr. elemi és felsőkereskedelmi iskola tantestületei nevében *Bun Samu* igazgató, az állami elemi iskolák tantestületei nevében *Farkas Vilma* tanítónő üdvözölték nyugalomba vonuló kartársukat. — Az izr. nőegylet elismerését *dr. Schwarcz Adolf* né tolmácsolta. Az ünnepelt egykori nőtanítványai nevében *Heinler Anna* mondott bucsu beszédet és csoport fényképet nyújtott át. Végül az intézet egyik növendéke vett bucsut egykori szeretett tanárától. Az ünnepelt meghatva mondott köszönetet a különböző oldalról megnyilatkozott kartársi üdvözlésért. A lélekemelő ünnepélyt a tanuló ifjúság énekkara zárta be. Este a Polgári Egylet nagytermében fényes bankett volt, amelyen számos, lelkes felköszöntőt mondtak. A közönység a bankettől abban a kellemes tudatban távozott, hogy az a derék férfit, akiről oly megható módon vett bucsut, noha köréből távozott de alkotásával, valamint kedves emlékével körében megmarad.

A nagykanizsai Társaskör f. hó 22-ikén a könyvtára javára *Katalin* estélyt rendez. Kezdeté este 9 órakor. Belépti-díj: Személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona.

Esküdtszék. A zalaegerszegi kir. törvényszék-nél esküdtszéki tárgyalás lesz f. hó 17-én. Esküdtekként behivattak *Vörös János* földbirtokos (*Csabrendek*), *Tuczy János* főgymn. tanár (*Zalaegerszeg*), *Scheiber József* kereskedő (*Sümeg*), *Dr. Wollák Adolf* ügyvéd (*Alsólendva*), *Scholz Károly* földbirtokos (*Zalaszentgróth*), *Ulrich József* szobafestő (*Tapoleza*), *Tus Antal* vincellér iskolai igazgató (*Tapoleza*), *Tóth József* órász (*Sümeg*), *Tamás József* gazdatiszt (*Boldogfa*), *Udvardy Vince* főgymn. tanár (*Zalaegerszeg*), *Vastag János* tanító (*Tapoleza*), *Zathureczky Márton* földbirtokos (*Türje*), *Varga Károly* földbirtokos (*Zalaszentgróth*), *Zechmeister Viktor* bérlő (*Náprádfa*), *Haffler Ferenc* gazdatiszt (*Türje*), *dr. Hajós Ignác* ügyvéd (*Zalaegerszeg*), *Panczer Gusztáv* mértékhtelestítő (*Sümeg*), *Soár Gyula* földbirtokos (*Diszel*), *Rédl Gusztáv* polgári isk. igazgató (*Tapoleza*), *Rudovics Pál* földműves (*Söjtör*), *Lusker János* géplakatos (*Zalaegerszeg*), *Laux Rezső* főgymn. tanár (*Zalaegerszeg*), *Petrik Gyula* ügyvéd (*Alsólendva*), *Pataky Kálmán* tanár (*Alsólendva*), *Nagy Ferenc* földműves (*Hóttó*), *Hoek Pál* tanító (*Türje*), *Hrabovszky Kelemen* erdőgazdász (*Alsólendva*), *Nagy Vince* földbirtokos (*Kiseőrs*), *Hajós Mihály* ügyvéd (*Alsólendva*), *Haani János* borkereskedő (*Sümeg*) rendes esküdtek; *Gráner Géza*, *Kaszter Sándor*, *Krosetz Gyula*, *Köhler Ede*, *Heinrich Vilmos*, *Takács József*, *Horváth Béla*, *Udvardy Ignác*, *Horváth Miklós*, *Kocsis Gergely* pót-esküdték.

Tárgyalás alá kerül *Karácsony Mária* háromrendbeli gyujtogatás büntetével vádolt bűnesete.

A megyei pénztárak államosítása. 1903. január 1-én a vármegyei pénztárak állami kezelés alá kerülnek. Megszűnnek a házi és árvaszéki pénztárak, valamint a megyei számvévségek. A vármegye pénzeit s az árvák értékeit az adóhivatalok kezelik s a számvévi teendőket a kir. pénzügyigazgatósági számvévség látja el. A pénztárak és számvévségek államosítására vonatkozó végrehajtási rendeletek a múlt héten érkeztek meg a vármegyéhez. Az új rend a pénzügyigazgatóság személyzetét annyira megszorítja, hogy a pénzügyi palotából az adóhivatalt ki kell költöztetni. A zalaegerszegi adóhivatal január elején a vármegyei házba hurokodik át s ideiglenesen, míg alkalkmasabb helyet nem kaphat, a régi épület földszintjének déli részét foglalja el. A számvévség azonban a pénzügyi palota második emeletén lesz. Miután pedig a végrehajtási rendelet értelmében az adóhivatal számvévi érvényesítés nélkül fizetést el nem fogadhat, utalványt nem foganatosíthat, a feleknek először el kell sétálniuk a pénzügyi palota második emeletére, azután visszaballagni a számvévi utalvánnyal az adóhivatalba. A pénzügyi palota és a vármegyei ház között pedig állandó lesz a vándorlás azért is, mert az ügyiratokat folytonosan ide-oda kell hurokolni s ha az előadók valami számadási okmányt vagy főkönyvet akarnak betekinteni, átsétálhatnak a palota második emeletére. Ma még az államosításnak és a pénzkezelés egyszerűsítésének csak

ezeket a hatásait látjuk, nem is számítva azt, hogy az adóhivatalnak a vármegyeházba való beszállásolása a vármegyei központi hatóságok helyzetét csak nehezíti, mert pl. az árvaszéknek egy épületben való elhelyezését lehetetlenné teszi. Januártól kezdve az előadók az udvari épületben, az irattár és kiadóhivatal, valamint a nyilvántartás pedig valahol az nagyterem háta mögött lesznek. Így azután a helyiségek elégtelensége eleve meghiúsítja az új rend üdvös hatását. — Ha pedig valakinek január elseje után a vármegyei árvaszékkal, pénztárral és számvéviséssel lesz dolga, bölesen cselekszik, ha — mielőtt elindul — egy jól értesült kalauzt fogad magának.

Alapszabály jóváhagyás. A zalaszentgróti ipartestület módosított alapszabályait a kereskedelmiügyi miniszter a bemutatási záradékkal elátta.

Névváltoztatás. Kiskoru Spiegl Ernő és Gyula murakereszturilakosok családi nevüknek Szerb-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Tombola estély. A zalaegerszegi szegény gyermekeket felruházó egyesület tombola estélye nem volt ugyan nagyon népes de a jelen voltak reggelig kedélyesen mulattak.

A mulatságon részt vettek: Fischer Irén, Freiságer Vilma, Grünwald Kata, Grünwald Babus, Goldner Ilon, Gyarmati Sári, Heinrich Irma, Hofman Mariska, Kollin Irma, Kollin Anna, Lachenbach Kata, Rechnitzer Irma és Rechnitzer Ilonka. Asszonyok: Balassa Benőné, dr. Berger Béláné, Berger Miksáné, Breisach Sámuelné, Deutsch Manóné, dr. Fürst Béláné, dr. Fürst Jánosné, Faragó Béláné, Freiságer N.-né, dr. Gráner Adolfné, Garai Lipótné, özv. Grünwald Jakabné, Goldner Jánosné, Gyarmati Vilmosné, Heinrich Vilmosné, Kollin Mórné, Königsberg Zsigmondné, Németh Elekné, dr. Obersohn Mórné, Radó Henrichné, Rechnitz Éva, Rosenberg Zsigmondné, Rosenthal Gyuláné, Sándor Zsigmondné, Schütz Frigyesné, dr. Vajda Manóné, Wimmer Lipótné és Weisz Ignácné.

Tombola tárgyakat küldtek: Rosenberg Zsigmondné, Fischer Pálné, Rechnitz Sándorné, Balassa Benőné, Deutsch Ferencné, Heinrich Vilmosné, Wimmer Lipótné, Weisz Miksáné, dr. Berger Béláné, Rechnitzer Miksáné, Goldner Izidorné, Weisz Ignácné, Weinberger Jakabné, Korányi Pál, Gráner Gézáné, dr. Obersohn Mórné, dr. Vajda Manóné, Tichlerné, Pauk Edéné, Radó Ignácné, Heinrich Zsigmondné, Freiságer Irma, Schütz Sándorné, Rosenthal Gyuláné, Gyarmati Vilmosné, Breisach Sámuelné, Kohn Mór, dr. Fürst Jánosné, dr. Isoó Jánosné, Isoó Mariska, Isoó Viola, Isoó Lenke, Berger Miksáné, dr. Fürst Béláné, Sándor Zsigmondné, Mondschein Lajos, Rechnitz Éva, Comin Julia, Grünbaumné, Fenyvesy Miksáné, Garai Lipótné, dr. Klein gyógyszerész, Kummer Gyula, Hoffmann Mariska, Löbl Dávidné, Grünwald Berta, Reich Samu, Korányi Mórné, Reisinger és Eisner, Hauk Ferenc, Farkas László, Révész Heinrich, dr. Gráner Adolfné.

Az egyesület részére pénzadományt küldtek: Dr. Jankovich László gróf főispán 40 K, özv. dr. Mangin Károlyné 8 K, Hangai Gézáné és Berger József 6—6 K, Ódor Géza 5 K 20 f, Fischer Pálné, Fischer László, dr. Klein Lajos, Boshán Gyuláné 5—5 K, dr. Isoó Jánosné, Mattersdorfer L.-né, Stern Farkas 4—4 K, Csillag Miksáné 2 K, Löwi Miksa 1 K.

Felülfizettek: Dr. Gráner Adolfné, Faragó Béla, dr. Rosenthal Jenő, Schütz Sándor 10—10 K, Kayser család 8 K, Gerstl Manó 4 K 80; Kaszter Sándor 5 K, Spitzer Hugóné, Königsberg Zsigmondné (Győr), Schvarz Mór, Wimmer Lipót 4—4 K; dr. Obersohn Mór, Rosenberg Zsigmond 3 K 60 f; dr. Fürst János 3 K, Fürst Zsófi, Engelsmann Izraelné, Hochberger Adolfné, Rechnitz Sándorné, J. Leichtmess, Wimmer Lipót, dr. Halász Vilmos, dr. Vajda Manó, dr. Fürst Béla, Pfeifer Henrikné, Hoffmann Jakab, Gyarmati Vilmos, Weber Adolf, Fenyvesi Miksa, Fenyvesi Simon, Strasser Gyula, Klein Sándor 2—2 K; Heinrich Vilmos 2 K 40 f, dr. Berger Béla 2 K 60 f, Deutsch Ferenc, Breisach Sámuel, Sándor Zsigmond, 1 K 60 f, Pál József 1 K 20 f, Fürst Simon, Garai Lipót, Rosenthal Gyula, Korányi Pál, Zollner Izidor, Weinberger Jakab 1—1 K, Erdős Gyula, Gerő Béla, Fuchs Jenő, Trebics Jakab, Mondschein Lajos, Farkas N., Weisz Armin, Wesz Tivadar, Grünwald Lajos, Singer Miksa, Eisner József 80—80 f, Eisinger József, Németh Elek 60 f, Rechnitzer Miksa, Goldner János, Révész Henrik 40 f.

Templom fosztogatók. A csáktornyai izr. templomba ismeretlen tettesek betörték s a falra erősített perselyeket akarták lefeszégetni. Az erős zárat nem sikerült feltörniök és a tolvajok eredmény nélkül távoztak.

Színészet. Alsólendván Kárpáthy György szingazgató társulata működik. Az előadások elég jók, a közönség azonban részvétlen és Thália papjainak nem megy jól a dolga.

Uj csendörkerület. Köztudomásu, hogy a belügyminiszter a csendörkerületek számát hárommal fel akarja emelni s erre vonatkozólag törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé. A három új kerület egyikének székhelye Szombathelyen lesz és Zalavármegye is ezen kerülethez fog tartozni. Egyelőre azonban a belügyminiszter csak a nagyszombati csendörkerület szervezését sürgeti, de valószínű, hogy a szombathelyi feállítása sem késik sokáig.

Külföldi szivarok. Hogy mennyire rabja a magyar a külföldi portékának, legjobban bizonyítja a külföldi szivar. Azok, akik a nyugatot bejárták, úgy mondják, hogy a mi olesóbb fajta szivarjaink sokkal jobbak, mint a külföldi hasonló áru gyártmányok. De hát a külföldi élelmes gyáros havanna formába sodortatja a silány dohányt, cifra gyűrűt húz a cigáró derekára és a sok külsőségre adó ur szivesebben szívja ezeket a hamis havannákat, mint a polgári kubát, habár a füstje fojt és felmarja a nyelvet. Néhány élelmes vigée felhasználja a majmolást, összevásárol a külföldön sok haszontalan portékát és nagy titokban drága pénzen árulja. Bauer Jakab ur azonban rajta vesztett az üzletben. Keszthelyen megcsipték a fináncok és miután összes készletét és pénzét lefoglalták, elbocsátották hazájába.

Határrendőrség. A kivándorlás szabályozásával kapcsolatban a belügyminiszter határrendőrséget óhajt szervezni, amelynek feladata a kivándorlók, külföldiek, kémek, csempészek, szökevények stb. ellenőrzése. Összesen 11 határszéli rendőrkapitányság felállítása van tervbe véve, amelyek közül egynek székhelye Csáktornya lesz.

Vasárnap délutáni szórakozó. A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egylete az idén is megtartja szórakoztató délutánjait. Az első matiné ma délután 3 órakor lesz az egyet helyiségében (Kummer kávéházi emelet). Felolvasást tart Horváth János tanító, szavalnak: Fangler Miklós és Vadász Adolf, monológot ad elő Práger Ödön. Az érdeklődőket ezuton is meghívja Erdős Gyula egyleti titkár.

Agyonütötte a fa. Jurász Vince paloveci lakos a feleségével együtt épület fát szállított haza. Mikor hazaértek, segítség nélkül ketten akarták a gerendákat lerakni a szekérről. A gazda a szekéren állott, a gazda pedig a szekér mellett állva segédkezett. Jurásznak kiesuszott a kezéből egy nehéz gerenda s oly szerencsétlenül esett az asszonyra, hogy az rögtön szörnyet halt.

Véres szerelmi dráma. Egy romlott lelkű asszony megölette az urát a szeretőjével, aki vadállati kegyetlenséggel szurkálta agyon a szerencsétlen áldozatot. — Sós Ferenc alsószent-erzsébeti fazekas felesége szerelmi viszonyt folytatott Bali Jánossal, aki szintén nős, családos ember. A bűnös szerelemnek akadályja volt a becsületes fazekas, aki felesége családságáról mit sem sejtve, dolgozott, vásárról vásárra járt, hogy családjának a kenyeret megszerezze. Az asszony agyában már egy évvel ezelőt megérlelődött a gondolat, hogy el kellene tenni láb alól a férjét. Bali János ráállt a tervre s azóta a szerelmesek napról-napra izgatottan lesték a kedvező alkalmat. Többféle tervet főztek ki, de egyik sem sikerült. Néhány hónappal ezelőt Bali János puskaport szerzett s beletette a fazekas kemencéjébe. Sós gyanútlanul alágyujtott a berakott agyagedénynek. A puskapor felrobant, de természetesen csak a cserepet zuzta össze, a fazekasnak baja nem történt. Sós és Bali János, újból tanácsot tartottak s elhatározták, hogy ha a robbantás nem sikerült is, Sós Ferencnek meg kell halnia. A kedvező alkalom sokáig váratott magára. Egy napon Sós az ujságot Balinak, hogy az ura éjszakának idején indul vásárra. Bali János megértette a biztatást, felfegyverkezett egy éles konyhakéssel; a kis balta mellé a tarisznya szijra akasztotta a fejszét is és egy mély ut szélén, ahol Sósnak el kellett haladnia, lesbe állt. Egy fa mellé bujva

kémelte az utat. Sötét éjszaka volt már, mikor Sós Ferenc szekere a mély utban dőcögött. Bali János megtámadta a fakezást s a baltával fejbe csapta. Sós Ferenc azonban nagy erejű, derék szál férfi volt, akít a baltaesapás el sem szédített. Nekirohant a gyengébb Balinak s a két ember között rémes dulakodás kezdődött. A dulakodás közben Bali János szintén több sérülést szenvedett. Sós Ferenc már már ura lett a helyzetnek, amikor Balinak sikerült kését előrántani s három vagy négy szurással a szegény fazekast leteríteni. Sós Ferenc ott halt meg az országút közepén, a felesége szeretőjének kése alatt. Bali János a véres munka után haza ballagott, ahol Sós né a vérből kimosta, a bűnjelket elrejtette. A gyilkosokat a csesztregi csendőrség hamarosan kézre kerítette. Bűnüket bevallották s most a zalaegerszegi törvényszék fogházában várják sorsukat.

Kolompárek. Ez évben sokat beszélünk már a nekeresdi cigánytanyáról és annak messze kiterjedő összeköttetéseiről. A békésnek látszó csendes tanyára hordták össze a mesze vidéken esatangoló tolvaj cigányok a prédát s itt bujt el sokszor az üldözött betörő. Ide vonult a híres Kolompár Móni is testvérével Józseffel együtt s mikor nyomukra akadtak, megszöktették Forgács Lajos vajda szép leányát, a Hétát s az erdőben bujkáltak sokáig. Betörés, lopás jelölte az utjukat s ugy éltek, mint a vadak. Nappal a bokrok között, éjjel a falvak kertjei alatt, vagy a szőlőkben lappangtak. Hosszu üldözés után a csendőrség elesipte a két hirhedt cigányt. Kolompár Vajda Mónit zalaegerszegre hozták megvasalva. Néhány napig a városi rendőrkapitányságnál őrizték. A vakmerő, elszánt embert a szó szoros értelmében összekötözve kellett őrizni, mert sokszor megszökött a fegyverek közül is. Később azután a törvényszék fogházába került a veszedelmes cigány. Kolompár Vajda Móni és társai bűnyében a zalaegerszegi és soproni törvényszék négy ítéletet hozott, melyek felebbezés folytán a győri kir. ítélőtáblához kerültek, amely két napon át foglalkozott a cigányok ügyével s helyben hagyta mind a négy ítéletet. Az összbüntetés kiszabása a soproni kir. törvényszékre tartozik. A két vezérre — Kolompár Vajda József és Mónira — az elsőbíróóságok 18 évi fegyházat szabtak ki, amely azonban valószínűleg 10 évre fog összezsugorodni.

Lába nőtt a bankónak. Gyuta István cerszegtomaji gazda 60 koronát őrzött a sifonérban. A háznép munkára ment, nem maradt otthon más csak a eseléd. Mikor estenden a gazda hazatért a szekrényt feltörve találta s a bankónak lába nőtt. A eseléd tagad, de erős gyanuokok alapján megindították ellene a vizsgálatot.

Elriasztott tolvajok. Takács József csásesi-uteai lakos padlásán kukoricát szárított. Valakinek az a gondolata támadt, hogy jó volna azt megvámolni. A gondolatot tett követte. Egyik este két nagy zsákkal felpodózott a padlásra és kezdte a kukoricát zsákba rakni. Takács azonban észrevette a dolgot, fölment a tolvaj után a padlásra, aki a gazda láttára leugrott és elmenekült. Zsákjai egyikét azonban hátrahagyta, minek a nyomán a rendőrség megindította a tettes kiléte után a puhatolást.

Furfangos család. Szép, kövér ludat vett a mult pénteken egy uri nő a helybeli piacon. Miután hét korona árát kiifizette, kérte, hogy az asszony vigye be egy közeli kereskedésbe s ott adja át, majd elviteti. Az asszony a vett utastás szerint el is akarta vinni a ludat a megjelölt üzletbe; azonban utközben elébe állt valaki s azzal a kijelentéssel, hogy majd beviszi ő a ludat, ezt átvette s eltűnt vele a sokaságban. Eladó nem tudta megjelölni a csalót s így bele kellett nyugodni a megváltozhatatlanba, hogy más lakmározik az izletes pecsenyéből.

Kártyázás a boltban. Egy helybeli kereskedésben esténként egész kompánia verődött össze, mely a 32 levelű bibliát forgatta nagy igyekezettel és buzgósággal. Valaki besugta ezt a patriarchális állapotot a rendőrségnek, mely egyik este meglepte a kártyázókat. Ugy mondják, hogy ártatlan „Máriást” játszottak. Gonosz nyelvek ennek ellenében arról suttognak, még pedig elég hangosan, hogy valami magasabb képzettséget igénylő játék szokta járn.

Tüz. Csáfordon leégett Ágoston István pajtája, a benne volt takarmánnyal egyetemben. Ugy mondják, hogy nedves löherét hordták a pajtába s a takarmány attól fogott tüzet.

Pénz helyett pofonok. Adósa volt egy helybeli iparos a másikkal. A hitelező elküldte az inast a pénz behajtása végett, a kit, mikor jövevényének célját elmondta, adósnak a neje alaposan megpofozta és kidobta a lakásból. — A vége a dolognak a büntető bíróságnál lesz, a hol a tanonc és gazdája a hevesvéri menyecske ellen becsületsértés miatt panaszt tettek.

Vig hölgyecske. Mulatságot rendeztek mult vasárnap este a fürdő utca egyik kis koresmájában. — Zsufolásig megteltek a koresmaszobái és kedélyesen mulattak kivilágos virradtig. De még tovább is. Már 8-ra járt az óra, és még egyre húzta a cigány a tüzes nótákat egy kis hölgyecske fülébe, a ki jobb könyökre dülve, bánatosan busan énekelgetett az elmúlt szép időkről, arról a hűtelenről... Közbe-közbe felugrott, fel kapott egy telt palackot, a falhoz vágta és kacagta, szemlélte, mint repülnek a szilánkok jobbra is, balra is. Azután ismét odaült a cigány elé s tovább húzatta azokat a melabus nótákat, a mik könnyeket esálnak az ember szemébe. Sokan gyűltek össze a koresma előtt s megbámulták azt a leányt, a ki így mer mulatni. Mikor már megelégette a zenét is, a mulatságot is, felvehelődött, egy telt palackot véve magához, hazafelé bandukolt; utközben földhöz vágta az üveget, s csendesen bevonult a kávéház konyhájába, hogy tovább főzze a vendégeknek a makkát.

A Török A. és Tsa. Budapest. Ha szemlét tartunk a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték különböző főeljárásfői között, önkénytelenül feltűnik a Török bankház. Ez a cég ugyanis állandóan azt hirdeti, hogy Magyarország legnagyobb osztálysorsjegyzete. Ennél fogva eltökéltük, hogy ily irányban tudakozdunk és érdeklődésünk folytán teljesen és egészen bebizonyosodott, hogy ezen cég valóban a legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet és a legtöbb sorsjegyet forgalmazta. A mi nem is csuda, mert ritkán ért egy cég ahhoz, hogy játszó vevőinek kegyét úgy megnyerje, mint Török A. és Társa. Ezen cég vevőköre folyton nagyobbodott és az állandó terjeszkedés alapján a Teréz-körut 46. sz. alatti főüzletén kívül még Váci-körut 4. Muzeum-körut 11., Erzsébet-körut 54. sz. alatt fióküzletei is vannak. A számtalan önkényt beérkezett halányilatkozat a szigoruan pontos és előzékeny üzletvezetéséről tesz tanúságot s csakis ez tette lehetővé, hogy e cég a m. kir. szabad. osztálysorsjáték igazgatóságától hízegő elismerésben részesült. A négy különböző kerületben levő üzletben minden ügy a legpontosabb kereskedelmi szabályok szerint intéződik el. Ennél fogva indítatva érezzük magunkat a Török A. és Társa bankházát, melyben már nagyon sok és nagy nyereséget nyertek, mindenkinek a legmelegebben ajánlani. A tervezet szerint az I. osztály huzása már a legközelebbi esütörtökön és pénteken lesz, november 20. és 21-én. A sorsjegyek árai, dacára annak, hogy a tervezet tetemesen javult és nagyobb nyereségeket tüntet fel, a régiék maradtak, például $\frac{1}{8}$ — 1.50 K; $\frac{1}{4}$ — 3 K; $\frac{1}{2}$ — 6 K; $\frac{1}{1}$ — 12 K. A ki tehát az osztálysorsjátékban részt akar venni, forduljon bizalommal Török A. és Társa bankházához, Budapestben.

A szegény művész. Kánya Géza zalaegerszegi származású zenész sokáig járta a nagy világot és hegedűjével, többször zenetanítással kereste kenyerét. Néhány év előtt Zalaegerszegen telepedett meg s itt is zenetanítással foglalkozik, amely téren sok szép sikert tud felmutatni. Tanítványainak száma azonban újabb időben nagyon megfogyatkozott s míg az előbbi években alig győzte a dolgát, most sok is az üres ideje. Miután Kánya Gézáról, mint zenetanítóról illetékes helyeken sok jót és elismerést hallottunk szívesen ajánljuk őt a közönség jóakaratu pártfogásába.

Az olasz bor. Közeledik az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződés lejártának ideje s a szőlőtermelők érthető izgatottsággal lesik, várják, felemlik e az olasz borok vámját. A bortermő vidékeken népgyűléseket tartottak s a kérvények özöne ment fel a miniszterekhez és a képviselőházhoz, hogy a borvámot emeljék fel. Zalavármegyében a Balatonvidék bortermező községei majdnem kivétel nélkül csatlakoztak a mozgalomhoz.

Az elvesztett gyűrű. Egy kardos zalaegerszegi menyecske eselédje megszökött. Összeszedte a holmiját és a kapufájától sem vett bucsut. A

háziasszonynak tehát magának kellett a főzőkanalat a kezébe vennie, hogy az ura éhen ne maradjon. Főzés közben vette észre, hogy tűrnizes gyűrűje hiányzik. A szökött eselédre gyanakodott. Ebéd közben éppen a gyűrű sorsáról tanakodtak, mikor a pogácsát ropogtató férjnek a torkán akadt valami kemény tárgy, szerencse, hogy meg nem fulladt. A kellemetlen tárgy a kékköves gyűrű volt, amelyet a háziasszony beledagasztott a pogácsába.

Veszedelemes ludak. Aligha nem a kapitólumi ludak egyenes leszármazói laknak a Mező-utca egyik házában. Ektelenül mérgező állatok s a játszó gyermekek valóságos rémei. A minap a gunár egy kis fiut olyan veszedelmesen megcsipett, hogy a szegényke csak napok mulva gyógyult meg. Jó lenne azt a gunarat tömöbe tenni.

A Horgony Pain-Expeller. (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, eszuzál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfájás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 K 40 f és 2 K árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Linimentum”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Eltűnt koczikas. Őri József zalaegerszegi lakos még a mult év őszén azt a panaszt tette, hogy valaki ellopta a kocsijáról a kast. Keresték az elvesztett jóságot, de nem tudtak ráakadni. A mult heten a káros megtalálta a kast egy vagyonos polgárnál, aki azt állítólag kéz alatt vette. Nagyban folyik most az alkudozás, hogy békés uton kiegyenlítsék a dolgot.

Vigyázatlan hajtás. Se szeri, se száma a vigyázatlan hajtásnak nálunk. Majdnem hetenkint történik, hogy valakit elgázolnak az utcán, a ki aztán hetekig nyomhatja az ágyat. A napokban Schvarecz pék zsemlyehordó házi szolgáján nyargalt át egy fuvaros, a sárba taposva azt a sok különféle süteményt, a mit a szolga a hátán cipelt. A vigyázatlan hajtásnak ezen alkalommal súlyos következménye lett, a mennyiben az elgázolt szolgaleánynek egyik lába el is tört. Mikor lesz már vége ennek a szertelen sok elgázolásnak?

Időjárás. Beköszöntött a tél. Két nap egymás után keményre fagyott a föld s vastag dér leptébe a vidéket. Hullnak a fákról az utolsó levelek s nemsokára teljesen urrá lesz a téli pusztulás. Nappal verőfényes idő van, de a napsugár nem tudja már legyőzni a hideg északi szelet.

Mult hetivásár. A mult hetivásárra felhajtottak 87 drb szarvasmarhát, eladtak belőlük 27 drbot. Sertésekből felhajtásra került 400 drb, míg eladásra 360 drb került közülök.

Vetőmagvak ára. Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapestben 50 kilogrammonként: *vörös heremag* 65—76 K; *lucerna* 60—64 K; *muharmag* 8—9 K; *baltacim* 14—15 K.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 9-én a hivatalos adatok alapján:
lépfene: Tüskeszentpéter 1 u.; *veszettség*: Zalaszentlászló 1 u., *takonykór*: Csáktonya 1 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés*: Alsószerterzsébet 3 u., Mumor 1 u., Muravid 6 u., Hegyesd 6 u., Zalalövő 1 u.; *rühkór*: Misefa 1 u., Nagykapornak 4 u.; *sertésorbánc*: Náprátfa 3 u., Dióskáll 1 p.; *Mindszentkál* 1 u., Taliándörögd 1 u.; *sertésvész*: Alsólendva 7 u., Alsólendvalakos 1 u., Zalaújvár 5 u., Eszteregnye 11 u., Fityeház 16 u., Füzvölgy 19 u., Gelse 17 u., Langviz 6 u., Nagyréce 9 u., Zalaújlak 2 u., Zalamerenye 5 u., Ujudvar 3 u., Zalaszentbalázs 1 u., Alsópáhok 1 m., 1 u., Rezi 7 u., Sármellék 1 m., Szentandrás 1 m., Csörnyeföld 2 u., Felsőszemenye 12 u., Kerkaszentkirály 1 m., Kerka-tófalva 3 u., Kiscsernecz 6 u., Kislakos 8 u., Kuttej 1 u., Lasztonya 9 u., Tolmács 6 u., Dömeföld 12 u., Kányavár 9 u., Pacsa 8 u., Szabar 1 m., Szentmárton 7 u., Szentmária 5 u., Balatonederics 11 u., Balatonfüred 1 u., Diszel 8 u., Nemesvita 1 m., Salföld 19 u., Zalanémetfalva 22 u.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		6.70	6.80
rozsa		5.80	5.90
árpa		5.—	5.50
zab		5.50	5.60
lóher		—	—
burgonya		—	—
tengeri		—	—
bükköny		5.—	—
hajdina		—	—
fehérbab		7.50	8.—
tarkabab		5.—	—

Selyem bluzok 2 frt 35 krajeártól fölfelé
»Henneberg-selyem« fekete, fehér és színes 60 krajeártól 14 frt. 65 krajeártól metereként. Mindenkinek *bérmentve és vámentesen házhoz küldve*. Mintákat postafordultával küldünk. — Schveizba küldendő levelekre kétszeres levélbélyeg ragasztandó. G. Henneberg külföldi es. és kir. udvari selyem-gyáros Zürichben.

Nyilt-tér.*

Ferenc József

keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes haszajtszer.

*E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

ad. 8436/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Zalamegye árvatára végrehajthatónak Kis Ferenc és Kis József végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében Fatér Ferenc zalaegerszegi és Nagy Károly vitenyédi lakosok utóajánlata folytán az újabb árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a zalaegerszegi 1187. sz. tjkvben + 3736. hrszám alatt végrehajtást szenvedettek tulajdonán felvett ingatlanra 1029 korona; 11. a zalaegerszegi 2121. sz. tjkvben + 4251/a hrsz. alattira 125 korona kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi december hó 1-ik napján d. e. 10 órakor Zalaegerszegen a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul el nem fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 102 K 90 f-t, 12 K 50 f-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. r. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1902. október hó 9-én.

Rutich, kir. tszéki bíró.

7380 szám tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Udvardy Vince* végrehajthatónak *Györfy Károly* végrehajtást szenvedő elleni 282 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a nagylengyeli 192. sz. tjkvben + 745 szám alatt fölvevett ingatlanból Györfy Károly $\frac{1}{4}$ -ed rész jutalékára 24 korona; II. a nagylengyeli 307. sz. tjkvben + 108. hrsz. alattiból ugyanannak $\frac{3}{4}$ -ed rész jutalékára 354 korona; III. a nagylengyeli 468. sz. tjkvben + 472 hrsz. alattiból ugyanannak $\frac{4965}{9500}$ -ad rész jutalékára 364 korona; IV. a nagylengyeli 469. sz. tjkvben fölvevett ingatlanokból ugyanannak felerészbeni jutalékára és pedig: + 98. hrsz. alattira 10 korona, + 208. hrszám alattira 20 korona, + 255. hrsz. alattira 15 korona, + 262. hrsz. alattira 3 korona, + 695. hrsz. alattira 34 korona, + 852. hrsz. alattira 56 korona; V. a nagylengyeli 548 sz. tjkvben + 615. hrszám alattiból ugyanannak felerészbeni jutalékára 75 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az **1902-ik évi december 3-ik napján d. e. 10 órakor Nagylengyelben** a község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 2 K 40 f, 35 K 40 f, 36 K 40 f, 1 K, 2 K, 1 K 50 f, 30 f, 3 K 40, 5 K 60 f, 7 K 50 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. r. 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1902. évi augusztus hó 4-én.

Sperlágh kir. tszki bírő.

Eladó ház.

Zalaegerszegen, a Körmendi-u.
22. szám alatt levő

háza
szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető
ugyanott a tulajdonosnál.

ad. 9168/tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *zalaegerszegi takarékpénztár* végrehajthatónak *Rózsás Imre és neje Varga Borbála* végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében Lövinger Simon, zalaegerszegi lakos utóajánlata folytán az újabb árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a nagylengyeli 47. sz. tjkvben felvevett következő ingatlanokból Rózsás Imre $\frac{1}{7}$ rész jutalékaira és pedig: + 71. hrszám alattira 8 K, + 422. hrszám alattira 9 korona, + 617. hrszám alattira 22 korona, + 795. hrszám alattira 3 korona, + 876. hrsz. alattira 21 korona; II. a nagylengyeli 487. sz. tjkvben Rózsás Imre tulajdonánál felvevett következő ingatlanokra: + 470. hrsz. alattira 9 korona, + 744. hrsz. alattira 5 korona, + 862. hrszám alattira 31 korona; III. a nagylengyeli 522. sz. tjkvben + 490/b hrszám alattira 149 korona; IV. a nagylengyeli 658. sz. tjkvben + 799. hrszám alattira 5 korona, + 499/b hrszám alattira 1 korona, + 499/c hrszám alattira 12 korona; V. a nagylengyeli

659. sz. tjkvben + 798. hrsz. alattira 5 korona; VI. a nagylengyeli 409. sz. tjkvben + 500. hrsz. alattiból Varga Borbála $\frac{1}{2}$ részbeni jutalékára 297 korona; VII. a kőkenyesmindszenti 121. sz. tjkvben + 220 hrszám alattiból Rózsás Imre és neje Varga Borbála $\frac{2}{3}$ rész jutalékára 496 korona kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi december hó 18-ik napján d. e. 9 órakor Nagylengyelben** a község házában meg tartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 80 f, 9 f, 2 K 20 f, 30 f, 2 K 10 f, 90 f, 50 f, 3 K 10 f, 14 K 90 f, 50 f, 10 f, 1 K 20 f, 50 f, 29 K 70 f, 12 korona 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a a. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi törvényszék mint tkvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1902. évi október 15-én.

Rutich, kir. tvszki bírő.

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszser.

== Kapható mindenütt. ==

Fernolendit

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **Glanzcrème** világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szint kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse 21.** Mindenütt kapható.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés:

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: **Kasztner Sándor**, Sümegen: **E. Dervarics István**, Zalazentgráton: **Botfy Péter** gyógyszerüzeteikben.

Hirdetmény.

Ó cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik

a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem következő közhasznú és jótékony célokra fog fordítani 11 (tizenny) egyenlő részben: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a kézdivásárhelyi és vidéki Rudolf-kórház, 3. a Magyar Gazdaszónokok országos egyesülete, 4. a Magyar Országos központi Fröbel-nőegylet, 5. a budapesti Mária Dorottya-egyesület, 6. a budapesti első gyermekmenhely-egyesület, 7. a horvát Mensa Academica, 8. a Stefánia pesti gyermek-kórház egylet, 9. az országos díjnok-egylet, 10. a budapesti poliklinikai egyesület, 11. a budapesti Mária congregatio.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365.000 koronára rugnak**, és pedig:

1 főnyeremény 150.000 korona	2 nyeremény à 5.000 korona	50 nyeremény à 100 korona
1 " 50.000 "	5 " " 2.000 "	100 " " 50 "
1 " 20.000 "	10 " " 1.000 "	1000 " " 20 "
1 " 10.000 "	20 " " 500 "	6500 " " 10 "

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A huzás visszavonhatatlan **1902. évi december hó 30-án** Budapesten történik.

== Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva. ==

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Csepel-rakpart, Vámpalota), továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, vasuti állomásokon s a legtöbb dohány-tózszdében és váltó-üzletben.

Budapesten, 1902. évi július hó 1-én.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

799/v. 1902. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbiróság 1902/V. II. 587. számú végzése által a *zalamegyei központi takarékpénztár* végrehajtató javára *Szabó László, Eszter János és f. Német József* ródi lakosok ellen 286 korona tőke, ennek 1901. évi február hó 15-től járó 6% kamatja, ugy járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt, 671 koronára becsült lovak, gazdasági eszközök, szalma, üsző tinó; f. Német Józsefnél: két zsák buza, egy zsák rozs, egy hombár, szelelő rosta és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis **Rádon** leendő eszközlésére **1902-ik évi november hó 24-ik napjának délelőtt 11 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszegen, 1902. évi október hó 27-én.

Nagy Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

3744/P. 1902.

Hirdetmény.

A csabrendeki fogyasztási szövetkezet közhírré teszi, hogy a „**Csabrendeki fogyasztási szövetkezet**“ az 1902. évi június 29-én megtartott rendkívüli közgyűlés határozata folytán **feloszlik.**

Felhivatnak ennél fogva a szövetkezet hitelezői, hogy igényeiket a jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hónap alatt a szövetkezet ellen annál is inkább érvényesítsék, mert ellenesetben a hat hónapi idő lejártá után a szövetkezet összes vagyona az üzleti felszerelésekkel és árukkal együtt szabadkézből vagy nyilvános árverésen eladatik és a befolyandó vételár a tagok között üzletrészeik arányában fog felosztani.

Csabrendek, 1902. augusztus 6.

A csabrendeki fogyasztási szövetkezet igazgatósága.

ALAPITATOTT 1874.

ÓRÁK,
ARANY-EZÜST-ÉKSZER
ÉS CHINA EZÜST TÁRGYAK
6 ÉVI JÓTÁLLÁSSAL.
RÉSZLET FIZETÉSRE is.
REICH MÓR és FIA
ÉKSZERÉSZKNÉL
• SZEGEDEN. •
JAVÍTÁSOK PONTOSAN
ESZKÖZÖLTÉNEK.
NEMTETSZŐ TÁRGYAKAT
KICSERELJÜK ESÉTEIG A PÉNZ
VISSZA KÜLDJÜK.
MAGYKÉPES ÁRJEGYZÉK INGYENES BÉRMINTVE

Faeladási hirdetmény.

A gróf **Andrássy Aladár** tulajdonát képező „**Gosztolai**“ évi vágás, a rédicsi vasuti állomáshoz egy órányira, ennek

fatermése

illetve **tövön való eladása** iránt.

1250 szál erdei fenyő	17—46 cm.-ig
120 „ gyertyán	16—36 „
33 „ bükk, szil, nyír, nyár .	20—40 „
20 „ tölgy	40—80 „

A szerződési feltételek a letenyei urod. erdőgondnokságnál és a szécsi-szigeti ispánságnál megtekinthetők.

Írásbeli ajánlatok legkésőbb **folyó évi november hó 30-áig** az alulirt erdőgondnoksághoz nyújtandók be.

Letenye, 1902. évi november hó 11-én.

A letenyei urodalmi erdőgondnokság.

21406/ni. 902.

Árverési hirdetmény.

Zalavármegye árverésen a legtöbbet ígérőnek eladja a zalaegerszegi 190, számú tjkvben 2. sor 448. hrszám alatt tulajdonul felvett ingatlanokat **Zalaegerszegen a főszolgabírói hivatalban 1902. évi november hó 28-ik napján délelőtt 9 órakor.**

Az árverést **Thassy Lajos** zalaegerszegi járási főszolgabíró megbízott végzi.

1. Árverés alá bocsátott ingatlan 8060 korona 80 fillér becsáron alul eladatni nem fog.

2. Ezen árverésen a fent körülirt ingatlan a kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%^o-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

4. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig: az első az árverés napjától számított 20 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 40 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5%^o kamatokkal együtt, lefizetni, még azon esetben is, ha az ideig az eladás kormányhatósági jóváhagyást nem nyerne.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

6. Vevő a megvett ingatlanok birtokába az árverés s az adás-vevési szerződés kormányhatósági jóváhagyásával, illetve csak 1903. évi május hó 1-ével lép és annak hasznai ezen időponttól őt illetik. Az árverés alapján létesült adás-vevési szerződés kormányhatósági jóváhagyás alá terjesztendő.

7. A vevő a vételár teljes lefizetése után fog adás-vevési szerződést kapni. Az árverési jegyzőkönyv és jelen hirdetmény alapján az irt kötelezettségek a vevőt terhelik; a törvényhatóságra az átadás kötelezővé csakis a kormányhatósági jóváhagyás után válik.

A kormányhatósági jóváhagyás meg nem nyerhetése esetén a befizetett vételárt és befizetett kamatait a vevő visszakapja.

8. A tulajdonjognak vevő javára bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog megengedtetni.

9. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tette, bánatpénzét, a befizetett vételárt és kamatait s az ingatlanok iránti összes jogokat elveszti.

10. A vevő viseli az eladásnál és a jogügylettel felmerült összes költségeket, bélyeg-kiadásokat és illetékeket.

11. Fentartja a törvényhatóság azon jogát, hogy a legtöbbet ígérőnek a vételár ajánlatát elfogadja, vagy visszautasítja.

Zalaegerszegen, 1902. évi november hó 8-án.

Csertán Károly

Zalavármegye alispánja.

Hirdetmény.

Alulírott előjáróság ezennel köz
hírré teszi, hogy **Boczföld község**
vadászati jogának

1903. február 1-től 6 egymásután
következő évre leendő bérbeadása
1902. november hó 19-én d. e.
11 órakor fog a boczföldi bíró
házánál megtörténni.

Az árverési feltételek a baki
körjegyzői irodában megtekinthetők.

Boczföld, 1902. nov. 3.

Kumper Márton
körjegyző.

Monok Bódi
bíró.

Ingyen és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes
legfinomabb

Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb
mennyiségben isországszerte ismert arómáimmal elő-
állítani.

WATTERICH A.

Budapest. VII., Dohány-utca 5. sz. alatt.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és
erurópai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen
leszállított áron. Oltványok ezre 90-100 forint.
Mindenk a legkiválóbb bor- és csemefajfajokból,
fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítmány a meg-
rendelésnek meg nem felel, úgy az oda- és vissza-
szállítási költséget, valamint a megrendelő által
kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafize-
tem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költ-
ségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.
Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény.
Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevel-
hető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással,
melyen nem hogy ember, de semmiféle állat, még
az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a
bekerített részek teljesen kulccsal zárhatók. **Min-**
den rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és keze-
lési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett
szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és
bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nél-
kül. Az árjegyzéken kívül oly könyvet kap ezzel,
ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen
az a ház vagy család, a hol annak tartalmát ha-
szonra ne fordítanak, városban, falun, pusztán gaz-
dag vagy szegény családnál egyaránt. Így még
azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem
akarnak, mert benne számos oly közlemények fog-
laltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot
tesznek.

Diócssemeték. Kétéves, óriási jövedelmet
biztosító voltánál fogva, en-
nek tenyésztése majd min-
den gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „**Érmelléki Első Szőlőoltvány-
Telep.**” Nagykágya, u. p. Székelyhid.

Egy öreg ember titka.

Igaz történet az életről. — Elbeszéli: **Ifj. Szabó István, Pakozd.** (Utánnomlás tilos.)

Jó emberek!

Nincs a világon drágább kincs a jó egészségnél.
Sajnos, amikor aztán beteg az ember, nem leli meg
a betegségére való orvosságot.

Én is 6 évig betegkedtem és mindenféle orvos-
ságot hiába próbáltam. Végre egyszer csak olvasok
egy újságban **Feller**-nek **Elsa-Fluid**-járól, melyet **Stubica**-
ban készítenek. Na, gondoltam magamban, kipróbá-
lom ezt a szert is. Rendeltem próbára egy tucatot és
m ondhatom nektek, jó barátaim: 6 évig nem tudtam
járni a **köszvénytől** és a **lábzsugattásaim** miatt és
aludni se tudtam. Tíz napig kentem magamat **Feller**-
féle **Elsa-Fluid**-dal és olyan egészséges lettem, mint a
makk. Minden szomszédom, sógorom és komám jött
nézni, hogy milyen csodálatosan hat ez a szer, amely
segített rajtam.

Mindnyájan tudták, hogy rendeltem
még az **Elsa-Fluid**-ból. Eljön hát hozzám
Mihály szomszédom, akinek forrósága
van a fejében, hideg leli és keze, lába és
a dereka fáj. Adok neki egy üveggel az
Elsa-Fluid-ból és három nap alatt meg-
gyógyult. A Pista is eljött a malomból,
hogy adjak neki az **Elsa-Fluid** csodaszer-
ből, mert a felesége **köhög** és **szurást**,
nyilalást érez az oldalában. Képzelték
csak jó emberek, két nap múlva az **Elsa-
Fluid** teljesen segítette rajta.

Eppen Józsefnapkor jön a nagy majori
kófa és meséli, hogy a gyermek folyton
hány, meg görcsöt érez a hasában és
egyre sir, nem tudja szegény asszony,
mihez kezdjen. Már összeszedett egy fél
patikát és a vén asszonyok is mindent
kipróbáltak már a gyereken, de hiáb. Elolvastam
hamar az utasítást, mely a **Feller**-féle **Elsa-Fluid** mellé
van csomagolva és nézem, nincs-e seg-
tség a gyerek bajára s csakugyan van erre a bajra is: tíz csepp az
Elsa-Fluid-ból tejben, aztán bekenni **Elsa-Fluid**-dal a
gyerek hasát és ez okvetlenül segít. Adok hát egy
flaskóval az asszonynak és mondom: No csak ne

buslakodjék, lelkem, ami ebben a leírásban meg van
írva, az igazság, de ha használ a szer, két üveggel
kell visszaadnia egy helyett. De azt megmondom,
hogy ha **Feller**-féle **Elsa-Fluid**ot akar, akkor világosan
és olvashatóan írja meg: **Feller V. Jenő** gyógy-
szertár **Stubica, Templom-utca 137. sz.**
(Zágrábmegye).

Olesó is ám ez a szer: 12 üveg 5 korona és a
postát is a patika fizeti. A gyerek még aznap este
meggyógyult és a kófa örömeiben 20 üveg **Elsa-Fluid**ot
adott vissza 1 hét múlva.

A községben minden ember hallotta ezt az esetet
és mindenki rendelt **Elsa-Fluid**ot.

Voltam a Jóska lakodalmán is a farsangban és
örömmel telt benne, mikor hallottam, amint az embe-
rek meséltek a **Feller**-féle **Elsa-Fluid**-ról. Az egyiknek
a gyermekét meggyógyította a forró
reszketegségből, a másikat a **galand-
téregtől**; **hasmenés** ellen; **fogfájás** ellen;
viszketeg, **sömör**, **orbánc**, **sebek**, **görcsök**,
gyomorfájás, **rosz emésztés**, **hányinger**,
májbaj, **szédülés**, **sápkór**, **váltóláz**, **gyön-
geség** és **idegesség** stb. ellen használt
nekik kitűnően az **Elsa-Fluid**. Az egyik
vért hányt, neki is segített, egy öreg
szomszéd majd hogy el nem vesztette a
szemevilágát és most olyan jól lát, mint
a gyerek. Ezek szerint hát mindenre jó
szer a **Feller**-féle **Elsa-Fluid**.

Még az ökröknek és a disznóknak is
használt; mert mikor nem kellett nekik
a takarmány, a gazdák beadtak nekik
Elsa-Fluidot és mindjárt ettek.

Mondhatom, jó emberek, ez az egyet-
len orvosság, mely mindenre használ és mindenféle
betegséget meggyógyít. — Hogy valódit kapjatok,
írjatok pontosan ezen címre: **FELLER JENŐ**
gyógyszerész **STUBICA, Templom-utca 137.**
(Zágrábmegye). Kívánom, hogy mindenkinek, aki ren-
del, olyan jól szolgáljon, mint nekem.
Az Isten áldjon meg benneteket.

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid

(Feller jó illatu növényessencia-Fluidja az „Elsa”-védjeggyel)

minden üvegen és használati utasításán olyan védjegyet visel, mint a mellékelt
látható „Elsa” névvel és „Feller” aláírással. — **Az egészségügyi hatóság**
által meg van vizsgálva és jóváhagyva. A berlini, római,
londoni, párisi és nizzai kiállításokon a **Feller**-féle **Elsa-Fluid**ot
aranyéremmel és érdemkeresztekkel tüntették ki.

A **Feller**-féle **Elsa-Fluid** utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldésé-
vel rendelendő. **Ára:**

Használati utasítás- sal, postaköltséggel és ládával együtt.	12 üveg vagy 6 duplaüveg	—	—	5 korona	—	fillér
	24 „ „ 12 „ „	—	—	8 „	60 „	—
	36 „ „ 18 „ „	—	—	12 „	40 „	—
	48 „ „ 24 „ „	—	—	16 „	—	—
	60 „ „ 30 „ „	—	—	20 „	—	—

INGYEN kapnak a rendelők minden ismételt
rendelt tucat **Elsa-Fluid**hoz 1 üveget.

Óvakodjunk az utánzatoktól!

Csak a **Feller**-féle **Elsa-Fluid** valódi! — Ha egy levél elveszne, célszerű ajánlva írni.

Ajánlatnak még a
FELLER-féle **HASHAJTÓ**
ELSA-RABBARA PILULÁK.

A legjobb, legolcsóbb és ezerszer kipró-
bált hashajtó-szer, gyors és biztos hatása,
fájdalmat nem okoz, étvágygerjesztő.
Elősegíti az emésztést, tisztító csillapítja
a fájdalmat, kitűnő a gyomor és emésztési
szervek legtöbb betegségénél. 1 tekercs
(6 doboz) használati utasítással együtt 4
korona bérmentve.

Az Öntől kapott **Elsa-
Fluid** szembajom ellen
valóban kitűnő hatással volt.
Már 2 év óta fájnak a sze-
meim és **Elsa-Fluid**ja már
rövid használat után meg-
gyógyított. Keskenyerdő
(Baranyam.), 1902. II/27.
Frason Ferenc.

Elsa-Fluid valóságos cso-
daszer, mely minden baj
ellen segít. Engem a **Feller**-
féle **Elsa-Fluid** 3 éves beteg-
ségemből kigyógyított. —
Kaposvár, 1902. III/28.
Sostaric Alojz.

Ki valódi **Feller**-féle **Elsa-Fluid**ot és valódi **Feller**-féle **Elsa-pilulákat** akar, rendeljen
levélileg és címezze pontosan az egyedüli készítőnek:

Feller V. Jenő gyógyszerész

Ő cs. és kir. fensége Bourbon Fülöp herceg udvari szállítója,

STUBICA, Templom-utca 137. sz. (Zágrábmegye.)

Főraktárak Budapesten: **Török József** gyógyszerésztárában, Király-utca 12. **Dr. Egger**
„Nádor”-gyógyszerésztárában, Váci körút 17 és **Zoltán Béla** gyógyszerésztárában, Szabadság tér.

Jön a Jézuska!

Mi legalkalmasabb karácsonyi- és újévi ajándéknak?
Arany- és ezüst ékszerek, valamint china-ezüst dísz tárgyak,
melyek a legnagyobb választékban ez alkalomra
a legolcsóbb árban

MAUSZ FERENCZ ékszerésznél kaphatók.

Mindennemű e szakba vágó javításokat, új munkákat és véséseket rendelés szerint eszközöl. Régi használhatatlan arany- és ezüst ékszert a legma-
gasabb árban becserél és megvesz

A csabrendeki fogyasztási szövetkezet Mérlegszámlája

1901. Január 1-től december 31-ig.

Vagyon. 1. Pénztárkészlet 54 K 20 f. 2. Árukészlet leltár szerint 2.463 K 35 f. 3. Kint levő követelések 1.107 K 18 f. 4. Üzleti berendezés 455 K 38 f. Összesen 4.084 K 11 f.

Teher. 1. Befizetett részvények 1.702 K. 2. Kiegyenlített számlák 1.982 K 11 f. 3. Sümegei takarékpénztárba 200 K. 4. 1901. évi nyereségnyeremény 200 K. Összesen 4.084 K 11 f.

Eredmény számla.

Bevétel. Áruknál nyers bevétel 10.132 K 14 f.

Kiadás. 1. Üzletvezető fizetése 405 K 28 f. 2. Házbérre 80 K. 3. Pénztárnok és jegyző fizetése 200 K. 4. Üzleti költségek és napidíj 211 K 55 f. 5. Fuvarokra 225 K 24 f. 6. Levelezések és nyomdai munkák 55 K 60 f. 7. Biztosítás, adók, kamat 140 K 73 f. 8. Számlák kiegyenlítésére 8.813 K 74 f. Összesen 10.132 K 14 f.

Kelt Csabrendeken, 1902. június 25-én.

Kopeller György s. k. elnök. Baráth József s. k. alelnök.

Igazgatóság: Forgács István s. k. Németh András s. k. Lukács Sándor s. k. Horváth József s. k. Persaits József s. k. Hegyi György s. k. Soós Ferenc s. k. Baráth István s. k. Somogyi János s. k.

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Felügyelő bizottság: Varga Ferenc s. k. Németh Károly s. k. Novák Sándor s. k. Szemerlak Antal s. k.

Epilepsia.

Aki nyavalyatörésben, görcsökben és más idegbetegségben szenved, kérjen arrol füzetet. Kapható ez a füzet ingyen és bérmentve a „Hattyu“ gyógyszerháznál Frankfurt a. M.

Csak 23-ig.

Zalaegerszegen a Vásártéren egy villanyvilágított, külön e célra épített esernyőkben bemutatott az

ELEKTRO BIOSKOP.

(Élő fényképek színháza.)

A kinematograf felvételek egy 4000 gyertyaerőjű villanyfényező mellett életnagyságban láthatók.

Előadás naponként este 6-, 7-, 8- és 9 órakor. Vasár- és ünnepnapon d. u. 3-tól, óránként.

Csütörtöktől kezdve minden este 9 órakor csak férfiaknak.

Helyárak: I.-ső hely 60 fillér, II.-ik hely 40 fillér, III.-ik hely 30 fillér. Tíz éven alóli gyermekek kedvezményben részesülnek.

A villamvilágítást egy különleges 12 lóerőjű gőzdinamo-lokomobil szolgáltatja.

A nagyérdemű közönség minél számosabb látogatását tisztelettel kéri

a tulajdonos.

Javított kinematograf!

Legújabb találmány!

Egy jó családból való fiu tanoncna felvétetik Unger Antal könyvnyomdájában Zalaegerszegen.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydúsabb sorsjáték a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1.000.000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény a 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000, 67 a 5000, 3 a 3000, 437 a 2000, 803 a 1000, 1528 a 500, 140 a 300, 3445 a 200, 4850 a 170, 4850 a 130, 100 a 100, 4350 a 80, 3350 a 40. Összesen:

14.459.000 korona, azaz Tizennyeg millió 459.000 korona.

SZERENCSENAPTÁR.

Table with 12 columns for months (Január to December) and rows of numbers representing lottery results.

Mikor van születésnapom?

Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlót küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll. Az I. osztály eredeti sorsjegyek tervszerű betéjei a következők: egy nyolcad (1/8) frt —.75 vagy 1.50 korona egy negyed (1/4) frt 1.50 vagy 3.— korona „fél (1/2) „ 3.— „ 6.— „ egész (1) „ 6.— „ 12.— „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összegnek postautalványon való előzetes beküldése ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbízásokat kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. november hó 20-ig

hozzánk bizalommal beküldeni. FIÓKOK: TÖRÖK A. és Tsa

V., Váci-körut 4. Muzeum-körut 11. Erzsébet-körut 54. BANKHÁZA. BUDAPEST, VI., Teréz-körut 46/a.

Legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet hazánkban. Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyrabesült vevőinknek és pedig rövid idő alatt kilenc millió koronánál többet.

Megrendelő levél levágandó. T. TÖRÖK A. és Tsa bankházának, Budapest.

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához darab erede osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

A korona összeg utánveendő mellékelve küldöm. A nem kívánt törlendő mellékelve bankjegyekben (bélyegeken).

Pontos cím:

Igen fontos gyomorbetegségeknél!

Étvágytalanságot, gyomorbántalmat, főfájást, rossz emésztést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat megszüntetnek a **Brady-féle Máriaczelli gyomorcseppek.** Minden gyógyszerárban kapható.

Sok ezer embernek hála- és köszönő irata!

Ára egy üvegnek használati utasítással 40 kr., kettős üveg 70 kr.

Hamisításoktól óvakodjunk!

A valódi Máriaczelli gyomorcseppek a **Brady** vanna következő védjeggyel és aláírással:

Ahol nem kapható, oda a pénz előleges beküldése mellett küld a főraktár Brady C. gyógyszerészre a Magyar Királynak Bécsben (I. Fleischmarkt 1.) és pedig 5 koronáért 6 kis üveggel és 4 korona 50 fillérért 3 nagy üveggel bérmentesen.

3063/m. 902.

Árlejtési hirdetmény.

A zalavármegyei tvh. utkarók részére szükséges 1—1 pár, összesen **150 pár csizma** beszerzésének vállalati uton való biztosítása iránt ezennel **szűkebbkörű árlejtés hirdettetik** és felhívják a megyebeli csizmadia iparosok, hogy a munka egészben vagy részben való elvállalására vonatkozó 1 koronás okmány-bélyeggel és a vállalati összeg 10%-ának megfelelő bántéppénzzel ellátott zárt ajánlatokat, 1 pár honi anyagból készült mintával együtt a zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatalhoz **f. évi november hó 29-én délelőtt 10 óráig** annál is inkább adják be, mivel később érkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok a fenti napon és időben a kir. államépítészeti hivatalnál nyilvánosan fognak felbontatni, de az árlejtő hivatal fenntartja a szabad választást a beadott ajánlatok között.

A szállítási feltételek alulírott hivatalnál a szokásos hivatalos órák alatt megtudhatók illetve betekintethetők.

Kelt Zalaegerszegen, 1902. évi november hó 7-én.

A m. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Lányi Kálmán
kir. főmérnök.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmazzatik köztudomásúlag és megkülönböztet.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” színes jeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél
Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Egyedül valódi angol BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
für Rohitsch-Sauerbrunn.

Allein echter Balsam

aus der Schutzengel-Apothek

des

A. Thierry in Pregrada

für Rohitsch-Sauerbrunn.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgörögést, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpenész, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfögést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, figyint hópörösenés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészt, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szakgatást, köszvényet, fülfájást stb. **Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható!** Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postallomására 12 kisi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Herzegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved?

mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégibb sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használják: a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-csúsz, dagadt lábaknál, sőt csontszáznál is; ütött, szúrt, lőtt, vágott és roncolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebesedett lábaknál. **Égött sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb.** Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „**Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada**” bejegyzve legyen.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hatatosabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világhírű szerenél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortájerhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharásban, gyomorégetésben, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyogyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszervét anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hatatosan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfögés, gyomorgégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek. Szorulás, kólikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyek legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismert és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmend, Nova, Pácsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Mura-szombat, Beilatinca, Marczali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Nemetújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádásd, Vaspör, Szőcs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztrice, Pinceze, Páka, Ujduvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyirád, Ajka gyógyszerárjaiban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor.

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Igen fontos gyomorbajosoknak!

Étvágytalanságot, gyomorbántalmat, főfájást, rossz emésztést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat megszüntetnek a **Brady-féle Máriaczelli gyomorcseppek.**
Minden gyógyszerárban kapható.

Sok ezer embernek hála- és köszönő irata!

Ára egy üvegnek használati utasítással 40 kr., kettős üveg 70 kr.

Hamisításoktól óvakodjunk!

A valódi Máriaczelli gyomorcseppek a **Brady** vannak, a következő védjeggyel és aláírással:

Ahol nem kapható, oda a pénz előleges beküldése mellett küld a főraktár Brady C. gyógyszerárát a Magyar Királynak Bécsben (I. Fleischmarkt 1.) és pedig 5 koronáért 6 kis üveggel és 4 korona 50 fillérért 3 nagy üveggel bérmentesen.

3063/m. 902.

Árlejtési hirdetés.

A zalavármegyei tyh. utkarók részére szükséges 1—1 pár, összesen **150 pár csizma** beszerzésének vállalati uton való biztosítása iránt ezennel **szűkebbkörű árlejtés hirdettetik** és felhívják a megyebeli eszmadia iparosok, hogy a munka egészben vagy részben való elvállalására vonatkozó 1 koronás okmány-bélyeggel és a vállalati összeg 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat, 1 pár honi anyagból készült mintával együtt a zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatalhoz **f. évi november hó 29-én délelőtt 10 óráig** annál is inkább adják be, mivel később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok a fenti napon és időben a kir. államépítészeti hivatalnál nyilvánosan fognak felbontatni, de az árlejtő hivatal fenntartja a szabad választást a beadott ajánlatok között.

A szállítási feltételek alulírott hivatalnál a szokásos hivatalos órák alatt megtudhatók illetve betekintethők.

Kelt Zalaegerszegen, 1902. évi november hó 7-én.

A m. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Lányi Kálmán

kir. főmérnök.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésű alkalmazhatók térszélénél, csúszlónál és megfázásnál.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjellegzővel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél
Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
cégeaz. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyvoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult. megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgörcsöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpenész, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfőgést, valamint a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgy mint hőpörsevés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészt, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. **Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható!** Hamisításoktól legjobb módszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postállomására 12 kisi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégibb sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha **Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét** használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatásai van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használattal: a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-csúsz, dagadt lábknál, sőt csontszűknél is; ütött, szúrt, lőtt, vágott és ronsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebesegett lábknál. **Égött sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb.** Szétküldés csak az összeg előzetes befizetése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „**Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada**” beégetve legyen.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradunk csak e mellett a két régi elismert jó, olesó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyeknek minden családnál találatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára, Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett,
Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortájerhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledelek, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomor-fájdalomban, nehez emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfőgés, gyomorgégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek. Szorulás, kólikafájdalmak, szívervés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Mura-szombat, Bellatincez, Marczali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádass, Vaspör, Szőcs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztrice, Pinceze, Páka, Újudvar, Nagygrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyirád, Ajka gyógyszerárjaiban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell
és csak
Ullrich Hubert-féle növ. bor.
kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.